

Datu valsts inspekcija

**Darbības pārskats
2020.gads**

Rīga, 2021

Saturs

Priekšvārds.....	3
1.1. Inspekcijas juridiskais statuss	5
1.2. Inspekcijas galvenie darbības mērķi un funkcijas	5
1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi	6
1.3.1. Inspekcijas līdzdalība nacionālo tiesību aktu izstrādē	7
1.3.3. Personas datu apstrādes uzraudzība	8
1.3.4. Konsultē vispirms.....	11
1.3.5. Inspekcijas amatpersonu pieņemto lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana.....	11
1.3.6. Pieņemto lēmumu un sniegto viedokļu gadījumu apskats	12
1.3.7. Kredītinformācijas biroju darbības uzraudzība	15
1.3.8. Datu aizsardzības speciālistu iecelšana	16
1.3.9. Starptautiskā sadarbība	17
1.3.9.1. Inspekcijas uzdevumu izpilde savstarpējās sadarbības un konsekvences mehānisma ietvaros	17
1.3.9.2. Eiropas Komisijas līdzfinansēto projektu realizācija	18
1.3.9.3. Inspekcijas starptautiskā sadarbība, realizējot divpusējo sadarbību, dalību starptautiskajās organizācijās u.c. veida forumos.....	20
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	22
3. Personāls.....	26
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	28
2021. gadā plānotie prioritārie pasākumi	32

Priekšvārds

Datu valsts inspekcija ir sagatavojusi publisko pārskatu, kas atspoguļo Datu valsts inspekcijas paveikto 2020.gadā.

Datu valsts inspekcija veic uzraudzību pār personas datu apstrādi. Datu valsts inspekcijas virsmērķis ir veicināt pamattiesību – tiesību uz personas datu aizsardzību – īstenošanu un sekmēt, lai personas datu apstrāde tiktu veikta lietderīgi, tiesiski un atbilstoši tiesību aktiem, ievērojot ikvienas personas pamattiesības un pamatbrīvības.

2020.gads Datu valsts inspekcijai bija būtisks pārmaiņu gads - kopš 2020.gada 27.februāra Datu valsts inspekciju vada direktore Jekaterina Macuka, kura iestādes darbībā izmantoja kopš 2004.gada iegūto pieredzi personas datu aizsardzības, projektu vadības un valsts pārvaldes jomā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī. J.Macuka bijusi Datu aizsardzības un informācijas apmaiņas darba grupas priekšsēdētāja Eiropas Savienības Padomē, laikā, kad norisinājās Latvijas prezidentūra un tika panākta vienošanās par Vispārīgās datu aizsardzības regulas pieņemšanu, un no 2017.gada līdz 2020.gadam darbojusies Eiropas Savienības Twinning projektā “Moldovas Republikas Nacionālā personas datu aizsardzības centra kapacitātes celšana” kā rezidējošā padomniece un Tieslietu ministrijas padomniece datu aizsardzības jautājumos, tādējādi veicinot iestādes profesionālu attīstību un atpazīstamību sabiedrībā.

Pagājušais gads ikvienai organizācijai un iedzīvotājam bija izaicinājumu pilns, jo pandēmijas laikā, ievērojot noteiktos valdības ierobežojumus, ikvienam nācās pielāgoties jaunai ikdienas dzīvei – attālinātai savstarpējai komunikācijai, arī Datu valsts inspekcijai nācās izvērtēt iestādes procesus, lai nodrošinātu atbilstošu personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzību ierobežojumu laikā.

Viena no 2020.gada aktualitātēm - personas privātuma un personas datu (īpaši veselības datu) aizsardzības mijiedarbība ar visas sabiedrības labumu. Tāpēc vēlamies atgādināt ikvienam, ka personas datu apstrāde būtu jāveic tā, lai tā kalpotu cilvēkam, savukārt personas datu aizsardzībai nav jābūt šķērslim, kas kavētu efektīvu cīņu ar infekciju slimību (tai skaitā Covid-19) izplatību, bet gan novērstu nepamatotu un nesamērīgu informācijas iegūšanu un izplatīšanu. Ir svarīgi, lai attiecīga informācija tiktu izmantota, lai veiktu konkrētos pasākumus/darbības sabiedrības veselības jomā, nevis citu nesaistītu nolūku sasniegšanā.

Datu valsts inspekcija aktīvi strādā, lai informētu sabiedrību par personas datu apstrādi un aizsardzību, organizāciju tiesībām un pienākumiem, veicot personas datu apstrādi. Lai skaidrotu robežu starp vārda brīvību un privātumu, savu un citu cilvēku fotogrāfiju publicēšanu interneta vietnēs, pārskata gadā īstenojām sabiedrības informēšanas kampaņu “Balts uz melna”, savukārt, lai veicinātu izpratni par tiesībām un pienākumiem veicot personas datu apstrādi, kā arī informētu par iestādes piemērotajiem korektīvajiem līdzekļiem, izveidojām publiski pieejamu iestādes pieņemto lēmumu reģistru.

Pārskata gadā Datu valsts inspekcija pievienojās Valsts kancelejas projektam “Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotā platforma”, uzlabojot tīmekļvietnes pieejamību un nodrošinot vienkāršu, saprotamu informāciju visām sabiedrības grupām.

Viena no pandēmijas laika iegūtajām iespējām, lai uzlabotu sabiedrības informētību, bija rast risinājumus attālinātai saziņai ar klientiem. Lai veicinātu Datu valsts inspekcijas sasniedzamību un saziņu ar sabiedrību, nodrošinot iestādes pieejamību ātrai informācijas iegūšanai un attālinātu konsultāciju saņemšanu saistībā ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu valstī Covid-19 izplatības ierobežošanā, Datu valsts inspekcija ieviesa izmaiņas telefonisko

konsultāciju sniegšanā, novirzot vairākus speciālistus konsultāciju sniegšanai, tādējādi nodrošinot konsultāciju saņemšanu katru darba dienu, kā arī izveidoja sadaļu "Covid-19", lai sniegtu atbildes uz jautājumiem par personas datu apstrādi un aizsardzību veselības datu kontekstā.

Lai nodrošinātu Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un Fizisko personu datu apstrādes likumā noteikto uzdevumu izpildi un efektīvāku Datu valsts inspekcijas resursu izmantošanu, pārskata gadā tika aktualizētas Datu valsts inspekcijas nodaļu funkcijas un mērķi, kas rezultējās ar strukturālajām izmaiņām.

Lai nodrošinātu labvēlīgāku darba vidi Datu valsts inspekcijas nodarbinātajiem, pārskata periodā tika pieņemts lēmums mainīt darba telpas, tādējādi arī sekmējot uz vērtībām balstītu organizācijas kultūras attīstību, kuras centrā ir cilvēks/darbinieks.

Datu valsts inspekcija novērtē, ka pārziņi un nozares speciālisti aktīvi konsultējas ar iestādi, lai nodrošinātu atbilstošus risinājumus personas datu aizsardzībai un atbilstību normatīvajam regulējumam.

Datu valsts inspekcijas izsaka pateicību Tieslietu ministrijai un citām valsts institūcijām par atbalstu tās uzdevumu izpildē, kā arī pateicas citiem sadarbības partneriem par personas datu aizsardzības uzraudzības sekmēšanu Latvijā, kā arī par viņu sniegtajiem priekšlikumiem un īstenotajiem pasākumiem Datu valsts inspekcijas darbības efektivitātes uzlabošanai.

1. Pamatinformācija

Darbības pārskats ir sagatavots pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 59. pantā¹ noteikto un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma 13. pantu, kas noteic, ka Inspekcija reizi gadā līdz 1.martam iesniedz darbības pārskatu Saeimai, Ministru kabinetam, Augstākajai tiesai, Eiropas Komisijai un Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai, ievieto savā tīmekļvietnē.

1.1. Inspekcijas juridiskais statuss

Datu valsts inspekcija izveidota pamatojoties uz spēku zaudējušo Fizisko personu datu aizsardzības likumu, un savu darbību uzsāka 2001.gada 1.janvārī.

Saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – FPDAL) 3. pantu Datu valsts inspekcija (turpmāk — Inspekcija) ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas ir datu uzraudzības iestāde Vispārīgās datu aizsardzības regulas izpratnē un pilda Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un citos normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus datu apstrādes jomā.

Inspekcija savā darbībā ir funkcionāli neatkarīga iestāde. Inspekcijas neatkarības statusu paredz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 52. pants. Neatkarīgas uzraudzības iestādes statuss ir būtiska sastāvdaļa fizisku personu datu aizsardzībā un efektīvā funkciju izpildē.

Ministru kabinets institucionālo pārraudzību īsteno ar tieslietu ministra starpniecību. Pārraudzība neattiecas uz Inspekcijai noteikto uzdevumu un tiesību īstenošanu, kā arī Inspekcijas iekšējās organizācijas jautājumiem, tostarp iekšējo normatīvo aktu izdošanu, uzziņu sagatavošanu un lēmumiem, kuri attiecas uz Inspekcijas nodarbinātajiem (piemēram, lēmumiem par nodarbināto pieņemšanu un atbrīvošanu no amata, pārcelšanu un tās saskaņošanu, nosūtīšanu komandējumā, disciplinārlietu ierosināšanu, izskatīšanu un disciplinārsodu piemērošanu).

Inspekcija nodrošina konstitucionālo tiesību politikas īstenošanu tiesību nozares jomā, attiecībā uz fizisko personas datu apstrādi.

1.2. Inspekcijas galvenie darbības mērķi un funkcijas

Inspekcija veic uzraudzību pār personas datu apstrādi. Inspekcijas darbības mērķis ir aizsargāt cilvēka pamattiesības un pamatbrīvības personas datu aizsardzības jomā, nodrošināt Latvijas Republikas pārstāvību Eiropas Savienības un starptautiskajās institūcijās savas kompetences ietvaros un sekmēt, lai personas datu apstrāde tiktu veikta lietderīgi, tiesiski un atbilstoši tiesību aktiem.

Datu aizsardzības pamatprincips ir nodrošināt, ka katrs indivīds var kontrolēt informāciju par sevi, t.i. kontrolēt un zināt, kā citi lieto šo informāciju. Personas datu aizsardzība ir neatņemama informācijas sabiedrības sastāvdaļa, kas sekmē sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei un līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā.

Personas datu aizsardzība Latvijā ir nostiprinājusies kā cilvēktiesību pamatsastāvdaļa, ieviešot specifiskāku regulējumu dažādās personas datu apstrādes jomās un izveidojot personas datu aizsardzības nodrošināšanai un uzraudzībai efektīvāku regulējumu, kas tiek pilnveidots, ņemot vērā informācijas tehnoloģiju un interneta vides attīstības ietekmi uz personas datu aizsardzību, un palielinoties personas datu apstrādei dažādās jomās.

Atbilstoši Vispārīgajai datu aizsardzības regulai, Fizisko personu datu apstrādes likumam un citiem normatīvajiem aktiem, Inspekcijai ir šādas funkcijas:

---

¹ Vispārīgā datu aizsardzības regulas 59. pants: **Darbības pārskati**. Katra uzraudzības iestāde par savu darbību sagatavo gada pārskatu, kurā var būt iekļauts saraksts ar paziņoto pārkāpumu veidiem un saskaņā ar 58. panta 2. punktu veikto pasākumu veidiem. Minētos pārskatus nosūta valsts parlamentam, valdībai un citām iestādēm, kas izraudzītas dalībvalsts tiesību aktos. Tos dara pieejamus sabiedrībai, Eiropas Komisijai un kolēģijai.

1. Fizisko personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība saskaņā ar fizisko personu datu apstrādes un aizsardzības jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, biometrijas datu apstrādes, cilvēka genoma izpētes, cilvēka orgānu izmantošanas medicīnā, kā arī cilvēka orgānu un miruša cilvēka ķermeņa izmantošanas medicīnas studijām, parādu ārpustiesas atgūšanas jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem.
2. Datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas pārbaudes nodrošināšana un kvalifikācijas eksāmenu nokārtojušo datu aizsardzības speciālistu saraksta uzturēšana.
3. Atzinuma par valsts pārvaldes institūcijās veidojamo datu apstrādes sistēmu atbilstību normatīvo aktu prasībām sniegšana.
4. Likumā "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" noteiktās fizisko personu datu apstrādes uzraudzība.
5. Fiziskas personas datu aizsardzības uzraudzība elektronisko sakaru jomā.
6. Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likumā noteiktās fiziskas personas datu apstrādes uzraudzība.
7. Informācijas sabiedrības pakalpojumu aprites un komerciālu paziņojumu sūtīšanas aizlieguma uzraudzība.
8. Atzinuma sniegšana Drošības incidentu novēršanas institūcijai par plānotās personas datu apstrādes un aizsardzības aprakstu par tādu personas datu apstrādi, kas nav saistīta ar incidenta, sakarā ar kuru šie dati iegūti, novēršanu saskaņā ar Informācijas tehnoloģiju drošības likumu.
9. Datu subjekta pieprasījuma pārsūtīšana Eiropas Savienības Aģentūrai tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust).
10. Kredītinformācijas biroja darbības licencēšana un uzraudzība.
11. Šengenas informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
12. Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā noteiktās fiziskas personas datu apstrādes uzraudzība.
13. Eurodac informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
14. Europol informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana Sadarbības padomē.
15. Vīzu informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
16. Muitas informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
17. Eiropas transportlīdzekļu un vadītāja apliecību informācijas sistēmas (EUCARIS) ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība.
18. Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana Konsultatīvajā komitejā saskaņā ar 1981.gada Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automatisko apstrādi.

Detalizētāk ar Inspekcijas uzdevumiem, lai nodrošinātu funkciju izpildi, iespējams iepazīties: <https://www.dvi.gov.lv/lv/darbibas-jomas>

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi

1. Stiprināt Inspekcijas kapacitāti, īstenojot strukturālās reformas, veidojot konkurētspējīgu un labvēlīgu darba vidi Inspekcijā, piesaistot profesionālus un motivētus nodarbinātos Inspekcijas funkciju izpildes nodrošināšanai.
2. Izstrādāt un virzīt apstiprināšanai Fizisko personu datu apstrādes likumā noteiktos Ministru kabineta noteikumus.

3. Iesaistīties normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādē un sniegt viedokli par citu institūciju sagatavotajiem normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektiem.
4. Īstenot Vispārīgās datu aizsardzības regulas 58. pantā noteiktās pilnvaras, piemērojot korektīvos pasākumus Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību ievērošanas nodrošināšanai.
5. Pārstāvēt Latviju Eiropas Datu aizsardzības kolēģijā un stiprināt starptautisko sadarbību ar Eiropas Savienības datu aizsardzības uzraudzības iestādēm.
6. Īstenot pasākumus sabiedrības izpratnes par fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību veicināšanai.
7. Turpināt īstenot projektu "Vispārīgā datu aizsardzības regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); tiesības un riski nepilngadīgām personām" (General Data Protection Regulation – possibilities and responsibilities for small and medium-sized enterprises (SMEs); rights and risks for minors), projekta Nr.814774, ārvalstu finanšu instruments - Eiropas Komisijas Tieslietu ģenerāldirektorāta finanšu programma "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība".
8. Turpināt īstenot projektu "GDPR (Vispārīgās datu aizsardzības regulas) nodrošināšana ar mākoņplatformas pakalpojuma izveidošanu mikrouzņēmumiem", projekta Nr.78671, partneris Eiropas Komisijas pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai "Apvārsnis 2020" ("*Horizon 2020*") ietvaros.
9. Sniegt konsultācijas par ieteikumu un vadlīniju izstrādi nozaru ietvaros Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību piemērošanā. .

1.3.1. Inspekcijas līdzdalība nacionālo tiesību aktu izstrādē

Pārskata gadā Inspekcija izstrādāja 2020.gada 6.oktobra Ministru kabineta noteikumus Nr.621 "Datu valsts inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis". No šo Ministru kabineta noteikumu sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija), izriet, ka to izstrāde bija nepieciešama, lai izpildītu Fizisko personu datu apstrādes likuma 19. panta trešajā daļā Inspekcijai noteikto deleģējumu pilnā apmērā, nosakot maksas apmēru un iekasēšanas kārtību par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmena kārtošānu, kā arī pārskatītu Inspekcijas sniegtos maksas pakalpojumus, noteiktu un aktualizētu to izcenojumus. Inspekcija atbilstoši faktiskajai situācijai veica detalizētu maksas pakalpojuma izcenojuma aprēķinu, kā rezultātā maksa par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmena kārtošānu ir samazinājusies gandrīz par trešdaļu no 293,01 *euro* uz 188,78 *euro*. Attiecībā uz dalības maksu par piedalīšanos Inspekcijas organizētajos semināros, tā saskaņā ar minēto Ministru kabineta noteikumu 1.pielikumu "Datu valsts inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis" ir noteikta 50,00 *euro* apmērā.

Pārskata gadā Inspekcija ir sniegusi rakstiskas konsultācijas, atzinumus un viedokļus kopumā par normatīvo aktu pieņemšanu un piemērošanu 51 gadījumā.

1.3.2. Sadarbība ar publisko sektoru

Pārskata gadā Inspekcija savas kompetences ietvaros rosināja Finanšu ministrijai, Valsts ieņēmumu dienestam pārskatīt jautājumu par tiesisko ietvaru personas datu apstrādei Elektroniskās deklarēšanas sistēmā, lai panāktu Regulas noteikumiem atbilstošu fizisko personu personas datu apstrādi. Savukārt Tieslietu ministrijai, Labklājības ministrijai, Iekšlietu ministrijai, Tiesībsargam Inspekcija vērsa uzmanību uz problemātiku, kas saistīta ar videonovērošanu privātpašumos un publiskās vietās. Inspekcija pusēm skaidroja, ka bieži saņem vēstules, piemēram, no personām par kaimiņos uzstādītām videokamerām un iespējamu privātās dzīves neaizskaramības pārkāpumu. Inspekcija pauž uzskatu, ka būtu lietderīgi apsvērt priekšlikumu izstrādāt normatīvo regulējumu, kas aptvertu videonovērošanu (un filmēšanu)

iestādēs un privātīpašumos, skaidri definējot noteikumus minēto darbību veikšanai un nosakot atbildību par šo noteikumu neievērošanu.

Piebilstams, ka Inspekcija Tieslietu ministrijai rosinājusi grozījumu par naudas sodu piemērošanu amatpersonām izstrādes nepieciešamību.

Inspekcija ir līdzdarbojusies, sniedzot atbalstu informācijas sistēmas elektroniski apliecinātu anketu aizpildīšanai covidpass.lv izveidē. Informācijas sistēma ieviesta sabiedrības veselības aizsardzības veicināšanai saistībā ar “cīņu” par “Covid-19” ierobežošanu.

Tāpat atzīmējams, ka Inspekcija Veselības ministrijai savas kompetences ietvaros sniegusi viedokli par Biobankas likuma izstrādi, kā arī norādījusi vairākus ieteikumus Latvijas Apdrošinātāju asociācijai jautājumos par apdrošināšanas nozares personu datu apstrādes vadlīnijām.

Inspekcija kompetences ietvaros sniedza atbalstu mobilās lietotnes “APTURI COVID” izstrādes procesā un uzraudzīja, lai, izstrādājot un ieviešot šo lietotni, tiktu ievērotas personu tiesības uz privātumu.

Pārskata gadā Inspekcija veidojusi vairākus iniciatīvas pasākumus par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem, starp tiem arī jautājumā par personas datu apstrādi maldinošās reklāmās. Inspekcija Patērētāju tiesību aizsardzības centram, Valsts policijai, Pārtikas un veterinārajam dienestam, Veselības inspekcijai, Cert.lv darīja zināmu, ka pārskata gadā vairāku mēnešu laikā masu medijos izskanējusi informācija, kā arī ir saņemtas vairāku personu sūdzības par to, ka, izmantojot sabiedrībā atpazīstamas personas tēlu – tās vārdu, uzvārdu un fotoattēlu, tiek reklamētas un pārdotas dažādas preces un pakalpojumi, piemēram, uztura bagātinātāji, pretsēnīšu līdzekļi, aicinājumi ieguldīt naudu kriptovalūtās. Inspekcija aicināja minētos adresātus pārrunāt minētā jautājuma problemātiku, kad tiek veidota maldinoša reklāma, neievērojot tiesisko regulējumu ne patērētāju tiesību aizsardzības, ne personas datu apstrādes, ne arī uztura bagātinātāju aprites u.c. jomās.

Pārskata periodā Inspekcija sniegusi 11 uzziņas, kā arī sniegti vairāki rakstveida viedokļi un skaidrojumi.

Atsevišķos gadījumos Inspekcija veidojusi sadarbību uzziņas sniegšanas procesā, piemēram, ar Tieslietu ministriju, Veselības inspekciju. Inspekcija, piemēram, sniegusi viedokli Tieslietu ministrijai jautājumā par tīmekļvietnēs bāzētu videokonferenču platformu izmantošanas pieļaujamību tiesas sēžu organizēšanā.

1.3.3. Personas datu apstrādes uzraudzība

Pārskata gada ietvaros Inspekcijā saņemtas 941 sūdzības saistībā ar iespējamiem personu datu apstrādes pārkāpumiem (iepriekšējā gada pārskata periodā 1236). Sūdzības, saskaņā ar Regulas 57.pantu, iesniedza gan datu subjekti, gan publiskas iestādes, arī organizācijas un apvienības. Inspekcija veica 969 personas datu apstrādes pārbaudes (iepriekšējā gada pārskata periodā 246) administratīvā pārkāpuma un administratīvā procesa ietvaros. Pārbaudes lietu skaita palielinājums attiecībā pret iepriekšējo pārskata periodu skaidrojams ar statistikas apkopošanas veida maiņu.

Pārbaudes veiktas tādās jomās kā:

- 1) personas datu apstrāde tiešsaistes sociālajos tīklos un citās interneta vietnēs;
- 2) videonovērošanas veikšana publiskajās vietās, privātīpašumos un iestādēs;
- 3) personas datu apstrāde valsts iestāžu informācijas sistēmās;
- 4) personas datu apstrāde ārpusstiesas parādu piedziņas procesā un personas kredītvēstures izvērtēšanas procesā;
- 5) datu subjektu tiesību ievērošanā;
- 6) personas datu apstrāde e-komercijā, komercpaziņojumu nosūtīšanā un telekomunikācijā;
- 7) masu informācijas līdzekļu veiktā personas datu apstrāde;
- 8) īpašu kategoriju (t.sk. veselības datu) datu apstrāde;

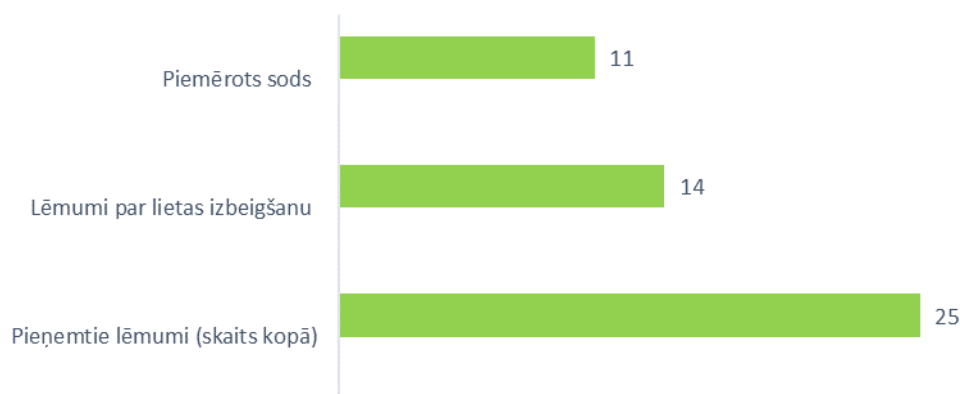
- 9) bērnu personas datu apstrāde;
- 10) tiesībsargājošo iestāžu veiktā personas datu apstrāde.

Vislielākais sūdzību skaits – 218 no 941 saņemtajām sūdzībām, pārskata periodā iesniegts par personas datu apstrādi tiešsaistes sociālajos tīklos un citās interneta vietnēs. Vairākumā gadījumu tika konstatēta personas datu apstrāde un datu subjekti tika informēti par savām tiesībām, tajā skaitā vērsties pie pārziņa ar pieprasījumu par savu personas datu apstrādi, kā arī datu subjekta tiesībām lūgt dzēst savus personas datus.

Otra tēma, par kuru visbiežāk tika saņemtas sūdzības – personas datu apstrāde videonovērošanas veidā. Par šo jautājumu kopā saņemtas 129 sūdzības.

Vairākumā gadījumu tika konstatēts, ka nav izvietotas informatīvās zīmes, kas informē, ka tiek veikta videonovērošana, vai arī informatīvā zīme nesatur visu Fizisko personu datu apstrādes likuma 36.panta trešajā daļā noteikto informāciju (pārziņa nosaukums, kontaktinformācija, datu apstrādes mērķis, kā arī norāde par iespēju iegūt citu datu regulas 13.pantā norādīto informāciju). Tāpat norādāms, ka vairāk saņemtas privātpersonu sūdzības tieši par kaimiņu veikto videonovērošanu, tomēr šādas sūdzības pamatā tiek iesniegtas savstarpējo konfliktu un nesaprašanās dēļ.

Administratīvo pārkāpumu lietās pieņemti 25 lēmumi, 11 administratīvā pārkāpuma lietās pārkāpējam piemērots sods (visos gadījumos piemērots naudas sods).

Administratīvo pārkāpumu lietās piemēroto naudas sodu intervāls mērāms no 200 līdz 65 000 *euro*. Pieņemto lēmumu skaits administratīvo pārkāpumu lietās salīdzinājumā ar 2018. un 2019.gadu atspoguļots tabulā:

Gads	Pieņemtie lēmumi (skaits)	Lēmumi par lietas izbeigšanu (skaits)	Piemērots sods (skaits)	tajā skaitā		Naudas sodu summa kopā (<i>euro</i>)
				piemērots naudas sods (skaits)	izteikts brīdinājums (skaits)	
2018	97	71	26	12	14	10 230,00
2019	45	29	16	9	7	163 522,59
2020	25	14	11	11	0	92 894,80

Sodi piemēroti par pārkāpumiem, par kuriem atbildība ir paredzēta Regulas 83.panta 5.punkta “a” apakšpunktā (pārkāpumi apstrādes pamatprincipos, tostarp nosacījumos par piekrišanu, ievērojot 5., 6., 7. un 9.pantu) – 6 gadījumos, 83.panta 5.punkta “b” apakšpunktā (datu subjekta tiesības saskaņā ar 12.-22.pantu) – 1 gadījumā un 83.panta 5.punkta “e” apakšpunktā (ja nav ievērots uzraudzības iestādes rīkojums vai pagaidu vai galīgs apstrādes vai datu aprites

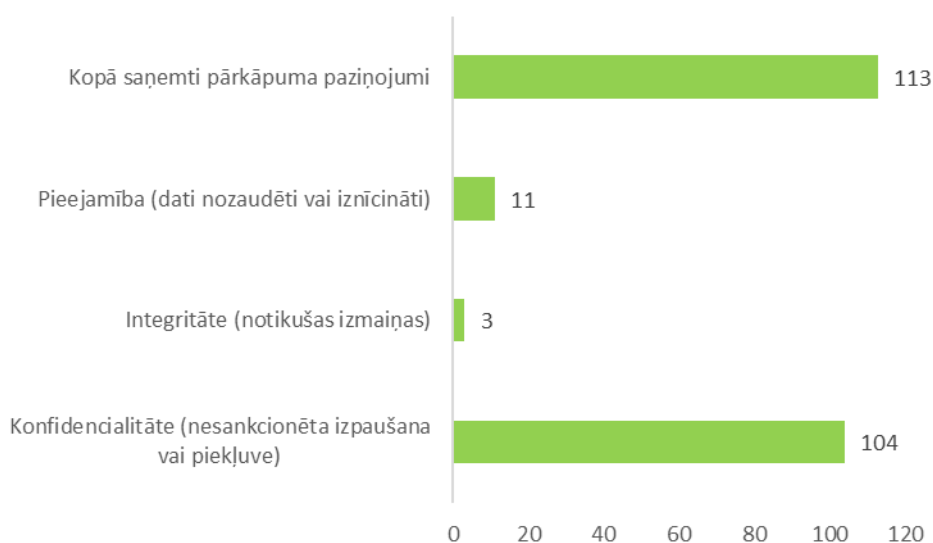
ierobežojums saskaņā ar 58.panta 2.punktu, vai nav sniegta piekļuve, pārkāpjot 58.panta 1.punktu) – 2 gadījumos.

Lietvedība 14 administratīvo pārkāpumu lietās tika izbeigta, konstatējot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmajā daļā vai Administratīvās atbildības likuma 11.panta pirmajā daļā (iespēja atbrīvot no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā) paredzētus nosacījumus un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1. un 7.punktā vai Administratīvās atbildības likuma 119.panta pirmās daļas 1. un 12.punktā (ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāvā vai ja ir pagājuši normatīvajā aktā paredzētie termiņi lēmuma pieņemšanai) paredzētus lietvedību nepieļaujošus apstākļus. Sešos gadījumos sods piemērots, pamatojoties uz Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 3.panta ceturto daļu (informācijas nesniegšana, informācijas nepienācīga sniegšana vai nepatiesa informācijas sniegšana Inspekcijai).

Lai nodrošinātu konsekvenci Inspekcijas piemēroto administratīvo naudas sodu apmēriem, padarītu efektīvāku lēmumu pieņemšanas procesu iestādes iekšienē, Inspekcija pārskata gadā izstrādāja “Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas mehānismu uzņēmumiem un fiziskām personām”. Attiecīgajā dokumentā atrunātie principi, vērtējumi un kritēriji tiek piemēroti, nosakot soda apmēru pārziņiem vai apstrādātajiem².

Personas datu aizsardzības pārkāpuma paziņošana

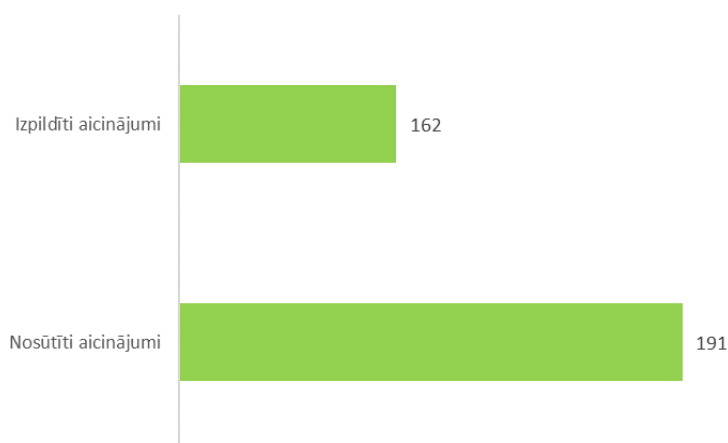
Vispārīgās datu aizsardzības regulas 33.panta 1.punkts nosaka, ka personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā pārzinis bez nepamatotas kavēšanās un, ja iespējams, ne vēlāk kā 72 stundu laikā no brīža, kad pārkāpums tam kļuvis zināms, paziņo par personas datu aizsardzības pārkāpumu uzraudzības iestādei (Inspekcijai), izņemot gadījumus, kad ir maz ticams, ka personas datu aizsardzības pārkāpums varētu radīt risku fizisku personu tiesībām un brīvībām. Pamatojoties uz iepriekšminēto, Inspekcijā saņemti 113 (iepriekšējā gada pārskata periodā 107) paziņojumi par personas datu aizsardzības pārkāpumiem, no tiem 104 par konfidencialitātes (nesankcionēta izpaušana vai piekļuve), 3 par integritātes (notikušas izmaiņas) un 11 par pieejamības (dati nozaudēti vai iznīcināti) pārkāpumiem. Informējam, ka atsevišķos gadījumos pārzinis personas datu aizsardzības pārkāpumu iesniedz par vairākām jomām (piemēram, konfidencialitātes un pieejamības pārkāpumu).

² Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas kritēriji uzņēmumiem un fiziskām personām pieejamas - <https://www.dvi.gov.lv/lv/dvi>

1.3.4. Konsultē vispirms

Inspekcija savā darbībā īsteno “Konsultē vispirms” principu, kas nozīmē, ka Inspekcijas darbībai primāri ir preventīva funkcija. Regulas 58.panta 1. un 2.punkts paredz uzraudzības iestādei (Inspekcijai) vairākas korektīvās pilnvaras, un administratīvā sodu piemērošana ir tikai viena no tām. Līdz ar to Inspekcijas primārie uzdevumi ir efektīva privāto personu datu aizsardzība (norādījumu par pārziņa veiktajā personas datu apstrādē konstatētajām nepilnībām un ierosinājumu sniegšana to novēršanai) un nelikumīgas personas datu apstrādes gadījumā - nepieciešamo darbību veikšana, ar mērķi pēc iespējas ātrāk to pārtraukt, tādējādi mazinot datu subjektam radīto kaitējumu, bet soda piemērošana tiek izvēlēts kā galējais līdzeklis pārkāpuma novēršanā vai taisnīguma atjaunošanā par smagiem Regulas pārkāpumiem.

Pārskata gadā 191 gadījumā pārzinis atbilstoši Regulas 58.panta 1.punkta “d” apakšpunktam, 58.panta 2.punkta “b”, “c”, “d” un “g” apakšpunktiem aicināts pildīt Regulā noteiktos pārziņa pienākumus (piemēram, izpildīt datu subjekta pieprasījumu īstentot viņam, saskaņā ar Regulu, piešķirtas tiesības, īstentot atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar Regulu, saskaņot apstrādes darbības ar Regulas noteikumiem, par personas datu labošanu vai dzēšanu, vai apstrādes ierobežošanu, ievērojot Regulas 16., 17., un 18.pantu, veikt personas datu apstrādi, ievērojot Regulas un Fizisko personu datu apstrādes likuma prasības u.tml.). Kopā izpildīti 162 Inspekcijas aicinājumi.

1.3.5. Inspekcijas amatpersonu pieņemto lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana

No visiem Inspekcijas amatpersonu pieņemtajiem 56 lēmumiem pārskata gadā, administratīvo pārkāpumu lietās pieņemti 25 lēmumi, attiecīgi pārējie 31 - administratīvā procesa kārtībā pieņemti lēmumi.

Inspekcijas direktoram pārsūdzēti kopumā 11 lēmumi, no kuriem pieci administratīvā procesa lietās, uzreiz apstrīdot tos tiesā kā augstākā iestādē. Savukārt seši lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās apstrīdēti, iesniedzot sūdzību Inspekcijas direktoram. Tā, piemēram, Inspekcijas direktors 2020.gadā atstāja spēkā, iestādes amatpersonas 2019.gadā izdoto lēmumu un noraidīja saņemto sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, atzīstot tās pieņemto lēmumu par tiesisku un pamatotu, ar kuru Inspekcija piemēroja 150 000 *euro* naudas sodu komersantam par prettiesiskām darbībām ar fiziskas personas datiem. Šis ir līdz šim lielākais piemērotais naudas sods, kādu Inspekcija piemērojusi par personas datu aizsardzības pārkāpumu. Inspekcijas lēmums netika pārsūdzēts.

Vairākās administratīvā procesa lietās uzreiz tiesā pārsūdzēts Inspekcijas pielietotais korektīvais līdzeklis – rājiens, kas piemērots par personas datu apstrādi bez tiesiska pamata.

No Inspekcijas direktora sešiem administratīvā pārkāpuma lēmumiem, četri lēmumi pēcāk pārsūdzēti tiesā.

Piebilstams, ka kopumā pārskata gadā tiesas galējais nolēmums stājies spēkā kopumā 29 lietās, no kurām 15 administratīvā procesa lietās un 14 administratīvā pārkāpuma lietās.

Tiesa atstājusi spēkā visus Inspekcijas pieņemtos lēmumus administratīvā procesa lietās. Taču no 14 administratīvā pārkāpuma lietām kopumā trijās lietās, kurās Inspekcija atteikusi uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, tiesa atcēlusi Inspekcijas lēmumu procesuālo pārkāpumu dēļ. Vienā gadījumā tiesa lēma, ka Inspekcijas lēmums atceļams un nododams atpakaļ Inspekcijai jaunai izskatīšanai, ņemot vērā, ka viena un tā pati Inspekcijas amatpersona ir pieņēmusi sākotnējo lēmumu un gala lēmumu lietā. Otrā gadījumā tiesa Inspekcijas lēmumu atcēla un jautājumu par administratīvās pārkāpuma lietvedības uzsākšanu nodeva jaunai izskatīšanai Inspekcijai, jo konstatēja, ka tā pati Inspekcijas amatpersona arī ir pieņēmusi sākotnējo lēmumu un nav ievērojusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (LAPK) noteikto procesuālo termiņu lēmuma pieņemšanai par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, vai par materiālu pārsūtīšanu pēc piekritības.

Atzīmējams, ka pārskata gadā tiesa vienā lietā Inspekcijas lēmumu atstāja spēkā, grozot (samazinot) personai piemēroto administratīvo naudas sodu no 2000 *euro* uz 1400 *euro*, nekonstatējot ne atbildību mīkstinošus, ne pastiprinošus apstākļus.

1.3.6. Pieņemto lēmumu un sniegto viedokļu gadījumu apskats

Personas datu apstrāde darba vietā

Inspekcija 2020.gada maijā izteica rājienu darba devējam par darbinieku neatbilstošu personas datu apstrādi. Inspekcija saņēma sūdzību par darba devēja veikto personas datu apstrādi, veicot videonovērošanu, iegūstot un izmantojot darbinieka personas datus, kā rezultātā tika sastādīts akts par neatrašanos darba vietā. Turklāt bez darbinieka piekrišanas tika veikta darbinieka privātā tālruņa publicēšana iekšējā kompānijas tīmekļvietnē.

Pārbaudes ietvaros Inspekcija konstatēja, ka darba devējs nav īstenojis pietiekamus tehniskus un organizatoriskus pasākumus personas datu apstrādes atbilstošai veikšanai un aizsardzības nodrošināšanai, kā rezultātā, minētajā gadījumā, darba devēja veiktajā personas datu apstrādē ir konstatējami Regulas 5.panta 1.punkta “a”, “c”, “f” apakšpunkta un 6.panta (FPDAL 25.panta pirmās, trešās daļas) pārkāpumi.

Darba devēja veiktai darbinieka personas datu (privātā tālruņa numurs) apstrādei (publicēšana) kompānijas tīmekļvietnē nepastāvēja tiesiskais pamats (darbinieka operatīva un efektīva sasniedzamība darba kolēģiem darba procesa gaitā). Inspekcija informē, ka darba devējam pastāvēja iespēja veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu personas datu piekļuvi tikai atbildīgajai personai, kas neparedzētu apstākļu gadījumā varētu sazināties ar darbinieku, piemēram, personāldaļas darbiniekam.

Konkrētajā gadījumā, Inspekcija, ņemot vērā subjektu un kādu kategoriju personas datus ietekmējis pārkāpums, darba devēja sadarbības pakāpi ar Inspekciju un to, ka darba devējs izrādīja gatavību sadarboties pārbaudes procesa ietvaros un pats novērsa pārkāpumu, Inspekcija, pamatojoties uz Regulas 58.panta 2.punkta “b” un “d” apakšpunktu, izteica rājienu un aicināja turpmākā darbībā, veicot personas datu apstrādi, ievērot Regulas un FPDAL prasības.

Personas datu apstrāde, izmantojot sīkdatnes

Pārskata gadā Inspekcija pašiniciatīvas ietvaros pārbaudīja interneta vietnes privātuma politikas saturu, secinot, ka datu subjektiem pieejamā informācija nebija vieglā uztveramā

valodā, sniegta nesistemātiskā veidā. Tika secināts, ka par atsevišķiem apstrādes aspektiem, kas atbilstoši Regulas 13.pantam bija datu subjektam jāskaidro, skaidroti netika.

Veicot pārbaudi, tika konstatēts, ka, apmeklējot interneta vietni netiek attēlots uznirstošais logs ar ziņojumu, ka tiek izmantotas sīkdatnes. Interneta vietnes sīkdatņu politikā nebija noteikta kārtība, kā persona var atsaukt savu piekrišanu sīkdatņu izmantošanai

Pārbaudes ietvaros Inspekcija uzlika par pienākumu interneta vietnei nodrošināt pārredzamības un pārskatatbildības principa izpildi, personas datu iegūšanas laikā informāciju sniedzot datu subjektam loģiskā un viegli saprotamā veidā, nodrošināt viennozīmīgu iespēju jau sākotnēji iebilst par elektroniskā pasta adreses izmantošanu, kas iegūta komercdarījumu ietvaros un novērst neatbilstības.

Administratīvais naudas sods 15 000 *euro* apmērā piemērots, ņemot vērā, to, ka internetveikals pārbaudes laikā aktīvi sadarbojās ar uzraudzības iestādi un ir novērsis Inspekcijas konstatētās neatbilstības.

Personas datu publicēšana

Pārskata gadā, Inspekcija administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros vērtēja, vai 2020.gadā komersanta veiktā datu apstrāde, publiskojot tīmekļa vietnē personas datus saturošus dokumentus, ir atbilstoša 2020.gadā spēkā esošajam regulējumam. Inspekcija konstatēja, ka komersants veicis prettiesisku personas datu apstrādi, publiskojot personas datus, kuri ir iekļauti Uzņēmumu reģistra reģistrācijas lietas nepublicējamajā daļā.

Lai arī komersants informāciju no Uzņēmumu reģistra ieguva līdz normatīvā regulējuma izmaiņu spēkā stāšanās brīdim, turpināt personas datu apstrādi, tai skaitā publicēšanu, ja tai zudis tiesiskais pamats (tai skaitā vēsturisko informāciju), nebija atbilstoši Regulas noteikumiem.

Lietas ietvaros Inspekcija konstatēja, ka komersants, neievērojot Maksātnešpējas likumā noteikto termiņu, tīmekļa vietnes Maksātnešpējas reģistra datu bāzē publicēja informāciju par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnešpējas procesiem ilgāk, nekā vienu gadu pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnešpējas procesa izbeigšanu izdarīšanas dienas, t.i. tīmekļa vietnē informācija par vēsturiskajiem fiziskās personas maksātnešpējas procesiem bija pieejama piecus gadus pēc ieraksta par fiziskās personas maksātnešpējas procesa izbeigšanas izdarīšanas dienas.

Administratīvais naudas sods 65 000 *euro* apmērā piemērots, ņemot vērā aizskarto datu subjektu skaitu, publicēto personas datu apjomu, kompānijas apgrozījuma apmēru, kā arī to, ka komersants pēc Inspekcijas saņemtajām norādēm neizbeidza un neierobežoja personas datu publicēšanu uz laiku, kamēr tiek noskaidrots, vai apstrāde ir atbilstoša normatīvajam regulējumam.

Personas datu apstrāde neatbilstošos nolūkos

Pārskata gadā Inspekcijas sociālajos tīklos tika saņemti vairāki iedzīvotāju lūgumi izvērtēt aicinājuma, vērtēt administratīvo reformu un izteikt viedokli par to portālā manabals.lv, kas saņemts ar nekustamā īpašuma pārvaldes (turpmāk – pārvalde) informācijas sistēmas starpniecību, likumību. Iedzīvotāji vērsa Inspekcijas uzmanību, ka, reģistrējoties pārvaldes informācijas sistēmā, nav devuši piekrišanu ar nama apsaimniekošanu nesaistītu paziņojumu saņemšanai.

Inspekcija, izvērtējot pārvaldes rīcību, secināja, ka iedzīvotāji, kuriem tika izsūtīts aicinājums piedalīties balsojumā, nebija informēti par to, ka to elektroniskais pasts varētu tikt izmantots arī politiska rakstura paziņojumu/aicinājumu saņemšanai. Līdz ar to, izsūtot aicinājumu, pārvalde bija apstrādājusi personas datus lielākā apjomā, kā nepieciešams sākotnējā mērķa sasniegšanai.

Pēc pārbaudes noslēgšanās Inspekcija izteica pārvaldei rājienu un uzdeva nodrošināt pārredzamības principa ievērošanu, iegūstot personas datus no klientiem (tai skaitā, piemēram, nodrošinot iespēju iepazīties ar pārvaldes informācijas sistēmas lietošanas noteikumiem un privātuma aizsardzības politiku, uzsākot reģistrācijas procesu); ieviest organizatoriskus un

tehniskus pasākumus, nodrošinot nolūka ierobežojuma principa piemērošanu; nodrošināt Regulas 4.panta 11.punktam un 7.pantam atbilstošas piekrišanas iegūšanu no klientiem; nodrošināt Regulai un Informācijas sabiedrības pakalpojumu likumam atbilstošus sīkdatņu paziņojumus Sabiedrības interneta vietnēs.

Pārvalde apliecināja un sniedza pierādījumus, ka noteiktajos termiņos uzdotie uzdevumi paveikti.

Studentu biometrisko datu apstrāde

Pārskata gadā Inspekcija veica pārbaudi universitātē, attiecībā uz apmācību procesu nodrošināšanu, t.sk. pārbaudījumu kārtošanu attālināti, izmantojot LockDown Browser pārlūku un Respondus Monitor platformu.

Inspekcija, izvērtējot saņemto informāciju, secināja, ka tiek veikta studentu biometrisko datu apstrāde, savukārt studentiem sniegtā informācija neļauj tiem gūt pilnīgu priekšstatu par ar pārbaudījuma attālinātu kārtošanu saistīto personas datu apstrādi, līdz ar to nav pamatoti uzskatīt, ka studenti ir piekrituši pārbaudījuma attālinātai kārtošanai ar iepriekš pieminēto tehnisko risinājumu starpniecību. Inspekcija ņēma vērā, ka pirms tehnisko risinājumu izmantošanas uzsākšanas, universitātē netika veikts šo risinājumu ietekmes uz studentu personas datu aizsardzību novērtējums.

Inspekcija uzdeva universitātei veikt novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību, izmantojot Respondus Monitor platformu, kā arī samērīguma pret personu privātumu izvērtējumu; nodrošināt studentu informēšanu par īstenotām personas datu apstrādes darbībām, t.sk. sniegt studentiem informāciju par profilēšanu un šādas profilēšanas sekām; nodrošināt Regulas 4.panta 11.punktam, 7.pantam un 9.panta 2.punkta a)apakšpunktam atbilstošas piekrišanas iegūšanu no studentiem, ņemot vērā to, ka tiek apstrādāti arī īpašu kategoriju dati.

Personas datu apstrāde, izmantojot OCTA cenas aprēķināšanas rīku

Pārskata gadā, Inspekcija, pamatojoties uz 2019.gadā saņemtās sūdzības par apdrošināšanas brokeru veikto personas datu apstrādi, pieprasot un iegūstot informāciju no transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra (turpmāk - Reģistrs), lai noslēgtu līgumu un to izpildītu, uzsāka pārbaudi.

Inspekcija secināja, ka Iesniedzējs sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu iegādājies 2017.gada *datumā*, izmantojot obligātās civiltiesiskās transportlīdzekļa apdrošināšanas (turpmāk – OCTA) kalkulatoru tīmekļa vietnē *letasoctas.lv*, noslēdzot standartlīgumu ar vienu konkrētu pakalpojuma sniedzēju uz 12 mēnešiem. Tāpat nākamo OCTA Iesniedzējs iegādājies nākamajā apdrošināšanas periodā 2018.gadā, izmantojot OCTA cenas aprēķināšanas rīku (turpmāk - kalkulators) tīmekļa vietnē *manapolise.lv*. Ņemot vērā minēto, Iesniedzējs uzskatīja, ka datu subjekta pieprasījumā minēto apstrādi konkrētais pakalpojuma sniedzējs bija tiesīga veikt vienīgi 2017.gadā un pārējos gadījumos tika veikta nelikumīga Iesniedzēja personas datu apstrāde.

Pārbaudes ietvaros, Inspekcija konstatēja, ka Datu pieprasījumi, kas veikti dažādos datumos ir saistīti ar OCTA cenas piedāvājuma sniegšanu tīmekļvietņu kalkulatoros. Līdz ar to secināms, ka transportlīdzekļa vadītāja personas datus apstrādājis tīmekļvietņu lietotājs, izmantojot tīmekļvietņu kalkulatorus.

Savukārt, personas datu pieprasījumi tika veikti pakalpojuma sniedzējam, pildot ar klientu noslēgtā līguma saistības, proti, nosūtot pieprasījumu apdrošināšanas sabiedrībai filiāle pārbaudīt informāciju, vai datu subjektam joprojām pieder transporta līdzeklis, uz kuru ir noformēta OCTA polise, un lai noskaidrotu, vai datu subjektam attiecīgi ir pienākums atjaunot OCTA polises darbību. Saņemot pozitīvu atbildi no apdrošināšanas sabiedrības datu subjektam tiek nosūtīts brīdinājums par polises beigu termiņa tuvošanos. Minētās darbības tiek veiktas, pildot ar klientu noslēgtā līguma saistības.

Pārbaudes ietvaros, Inspekcija konstatēja, ka pakalpojuma sniedzējam bija tiesiskais pamats apstrādāt personas datus arī gadījumā, kad līgums faktiski nav ticis noslēgts, bet apstrāde

notikusi pirms pakalpojuma līguma slēgšanas, lai sagatavotu OCTA cenu piedāvājumu publiski pieejamiem kalkulatoriem.

Nemot vērā minēto, kā arī, izvērtējot pakalpojuma sniedzēja sniegtos paskaidrojumus, Inspekcija nekonstatēja personas datu apstrādes neatbilstību Regulas noteiktajām prasībām.

Personas datu apstrāde žurnālistikas vajadzībām

Pārskata gadā Inspekcija sniegusi savu viedokli gadījumos, kur vērtējams līdzsvars starp personas tiesībām uz datu aizsardzību un sabiedrības interesēm, tā piemēram, gadījumā par publiskas amatpersonas privātumu darba vietā slēgtas pieņemšanas ietvaros un šīs amatpersonas personas videofilmēšanu.

Vērtējot situāciju, Inspekcija secināja, ka publiskai amatpersonai ir tiesības uz privātumu, t.sk. tiesības uz personas datu aizsardzību. Vienlaikus jāņem vērā, ka arī uz profesionālo darbību attiecas personas datu aizsardzības prasības un fakts, ka amatpersonas filmēšana tiek veikta, tai veicot profesionālo darbību, neliedz kvalificēt šādu informāciju kā “personas datus”. Tomēr ievērojot publiskas personas statusu un izņēmumus Regulas tvēruma piemērošanā, minētās tiesības var tikt ierobežotas.

Apstrādājot datus žurnālistikas vajadzībām, ja tas tiek darīts ar mērķi publicēt informāciju, kas skar sabiedrības intereses, Regulas noteikumi (izņemot 5. pantu) netiek piemēroti. Līdz ar to veicot publiskas personas filmēšanu darba vietā (slēgtā pieņemšanā), kurā tiek apspriesti iedzīvotāju interesējošie jautājumi, var tikt īstenota vārda un izteiksmes brīvība, tādējādi sasniedzot leģitīmu mērķi – sabiedrības informēšanu par tai aktuālu jautājumu. Taču katrā gadījumā individuāli būtu jāvērtē, vai leģitīmo mērķi konkrētā veidā ir iespējams sasniegt un vai to nevar sasniegt citā, personu pamattiesību un pamatbrīvību mazāk ierobežojošā veidā, piemēram, apstrādājot mazāka apjoma personas datus vai tos neapstrādājot vispār.

Pārskata gadā Inspekcija sniegusi skaidrojums vairākos jautājumos, starp tiem, piemēram, par pacienta tiesībām saņemt medicīnas dokumentu kopijas un par personu apliecinošu dokumentu kopiju izgatavošanu pirms līguma noslēgšanas un to glabāšanu operatīvā līzina (nomas) pakalpojuma sniegšanai Latvijā.

Lai informētu sabiedrību par personas datu apstrādi un aizsardzību un veicinātu vienotu izpratni par Regulā noteikto tiesību un pienākumu realizēšanu fiziskām un juridiskām personām, informējam, ka turpmāk Inspekcijas tīmekļvietnē www.dvi.gov.lv tiek publicēti Inspekcijas pieņemtie lēmumi par pārziņu un apstrādātāju pieļautajiem Regulas prasību pārkāpumiem vai piemērotajiem korektīvajiem līdzekļiem un iestādes sniegtajiem viedokļiem un skaidrojumiem savas kompetences jomā³.

1.3.7. Kredītinformācijas biroju darbības uzraudzība

Ievērojot Kredītinformācijas biroju likumā un Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumos Nr. 267 “Kredītinformācijas biroju licencēšanas un uzraudzības noteikumi” noteikto kārtību, Latvijā ir reģistrēti divi kredītinformācijas biroji – akciju sabiedrība “Kredītinformācijas birojs” un akciju sabiedrība “CREFO birojs”. Kredītinformācijas biroju likumā noteiktais darbības mērķis ir dot ieguldījumu atbildīgas kredītēšanas un atbildīgas un godprātīgas aizņemšanās veicināšanā, sekmējot personu kredītvēstures veidošanos, kā arī nodrošināt fizisko personu tiesību aizsardzību, lai, vērtējot kredībspēju, būtu pieejama un tiktu izmantota patiesa un pilnīga informācija. Kredītinformācijas birojus licencē un to darbību uzrauga Inspekcija.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.267 “Kredītinformācijas biroju licencēšanas un uzraudzības noteikumi” 9.punktu, kredītinformācijas biroji reizi 12 mēnešos sagatavo audīta ziņojumus, kuri tiek iesniegti Inspekcijai. Pārskata gadā Inspekcija

³ Lēmumu datu bāze pieejama: <https://www.dvi.gov.lv/lv/lemumi>

saņēmusi un izvērtējusi 2 audita ziņojumus par personas datu apstrādes atbilstību Vispārīgajai datu aizsardzības regulai.

Saskaņā ar Kredītinformācijas biroju likuma 8.pantu, licenci kredītinformācijas biroja darbībai izsniedz Inspekcija uz pieciem gadiem. Pārskata periodā apritēja pieci gadi kopš Inspekcija izsniedza pirmo licenci kredītinformācijas biroju darbībai. Līdz ar to Pārskata periodā Inspekcija veica AS “Kredītinformācijas birojs” 2015.gadā izsniegtās licences pārreģistrāciju (<https://www.dvi.gov.lv/lv/kreditinformacijas-biroju-saraksts>). Pirms licences pārreģistrācijas, Inspekcija 2020.gada 3.septembrī veica klātienes pārbaudi AS “Kredītinformācijas birojs”, kuras ietvaros pārbaudīja audita laikā konstatēto trūkumu novēršanu, kā arī veica citas darbības savas kompetences ietvaros.

Inspekcija sniegusi konsultācijas Kredītinformācijas biroju pārstāvjiem par Kredītinformācijas biroju likuma piemērošanu. Tāpat veikta jaunu valdes locekļu atbilstības novērtēšana, ievērojot Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumus Nr.267 “Kredītinformācijas biroju licencēšanas un uzraudzības noteikumi” noteikto kārtību.

1.3.8. Datu aizsardzības speciālistu iecelšana

Datu aizsardzības speciālista galvenais uzdevums ir sniegt atbalstu un konsultēt iestādes vai uzņēmuma vadību personas datu apstrādes un aizsardzības jautājumos, tajā skaitā risinot problēmjautājumus šajā jomā. Regulas 37. panta 1. punktā noteikti kritēriji, kad pārzinim un apstrādātājam ir pienākums iecelt personas datu aizsardzības speciālistu.

FPDAL 17. pants nosaka, ka datu aizsardzības speciālista pienākumus drīkst veikt persona, kura atbilst Regulas 37. panta 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Pārzinis vai apstrādātājs par datu aizsardzības speciālistu var norīkot personu, kura šajā likumā noteiktajā kārtībā ir iekļauta Inspekcijas datu aizsardzības speciālistu sarakstā, vai citu personu.

Līdz ar to, pārziniem ir izvēles iespējas – iecelt datu aizsardzības speciālistu, kurš šajā likumā noteiktajā kārtībā ir iekļauts Inspekcijas datu aizsardzības speciālistu sarakstā, vai personu, kas nav nokārtojusi personas datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenu un ieguvusi personas datu aizsardzības speciālista kvalifikāciju, bet kurai pārziņa ieskatā ir visas nepieciešamas zināšanas.

Inspekcijai informāciju par personas datu aizsardzības speciālistu iecelšanu saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 37.panta 7.punktu ir snieguši 222 jauni pārzini. Papildinot to 800 uzņēmumu skaitu, kuros datu aizsardzības speciālisti bija norīkoti pirms 2020.gada. Šo sarakstu Inspekcija izmanto atbilstoši savai kompetencei uzraudzības vajadzībām.

Pamatojoties uz FPDAL 18.panta pirmo un ceturto daļu, lai identificētu datu aizsardzības speciālistus, kuri ir nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu, un nodrošinātu to, ka informācija par datu aizsardzības speciālistiem ir pieejama, Inspekcija kārtu datu aizsardzības speciālistu sarakstu, kas ir publiski pieejams Inspekcijas tīmekļvietnē⁴. Datu aizsardzības speciālistu sarakstā iekļauj tikai tās personas, kuras ir nokārtojušas kvalifikācijas eksāmenu un datu aizsardzības speciālistus, kuri ir ieguvuši kvalifikāciju līdz FPDAL spēkā stāšanās brīdim un saskaņā ar FPDAL Pārejas noteikumu 4.punktu iesniegušas rakstveida lūgumu Inspekcijas direktoram.

Inspekcijas uzturētajā kvalificēto personas datu aizsardzības speciālistu sarakstā pašlaik apkopota informācija par 347 datu aizsardzības speciālistiem, kas kvalifikāciju ieguvuši atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likumam un ar tajā noteikto deleģējumu izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem.

2020.gada 6.oktobrī, Ministru kabineta sēdē tika apstiprināti Tieslietu ministrijas un Datu valsts inspekcijas kopīgi izstrādātie noteikumi Nr.620 “Datū aizsardzības speciālista kvalifikācijas noteikumi”, kas sagatavoti ar mērķi noteikt regulējumu datu aizsardzības speciālista kvalifikācijai. Inspekcija, ņemot vērā sabiedrības izrādīto interesi par datu

⁴ <https://www.dvi.gov.lv/lv/datu-aizsardzibas-specialistu-saraksts>

aizsardzības speciālista kvalifikācijas iegūšanu, pārskata gadā izstrādāja kvalifikācijas eksāmena jautājumus un 2020.gada 9.novembrī izsludināja pieteikšanos uz eksāmenam, ka bija paredzēts 2021.gada 14.janvārī, tomēr, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī saistībā ar Covid-19 infekcijas slimības izplatību, eksāmens tika pārcelts uz nenoteiktu laiku.

1.3.9. Starptautiskā sadarbība

1.3.9.1. Inspekcijas uzdevumu izpilde savstarpējās sadarbības un konsekvences mehānisma ietvaros

Atbilstoši Regulas 55.pantam, katra uzraudzības iestāde savas dalībvalsts teritorijā ir kompetenta pildīt uzticētos uzdevumus un īstenot pilnvaras, ko tai piešķir saskaņā ar regulu. Regulas 56.pants nosaka, ka neskarot Regulas 55.pantu, galvenās uzņēmējdarbības vietas vai pārziņa vai apstrādātāja darbības vietas uzraudzības iestāde ir kompetenta rīkoties kā vadošā uzraudzības iestāde attiecībā uz minētā pārziņa vai apstrādātāja veiktu pārrobežu apstrādi saskaņā ar Regulas 60.pantā paredzēto procedūru.

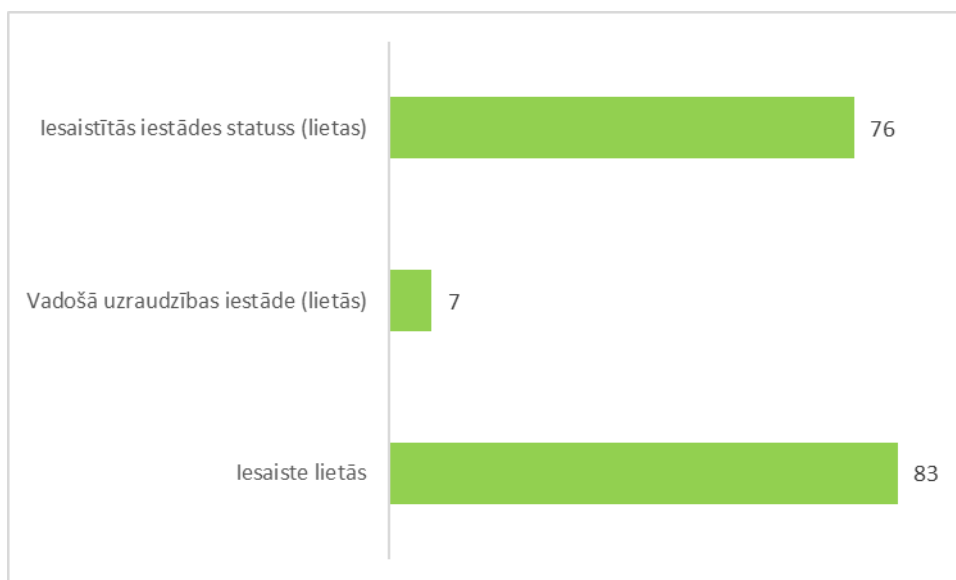
Saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas nosacījumiem Eiropas Savienības uzraudzības iestādes savstarpēji sadarbojas personas datu aizsardzības nodrošināšanas jautājumos. Būtiski savstarpējās sadarbības mehānismi ir *vienas pieturas aģentūras principa* īstenošana un Vispārīgās datu aizsardzības regulas *konsekventas piemērošanas* (turpmāk arī – konsekvences mehānisms) nodrošināšana.

Vienas pieturas aģentūras princips paredz, ka datu subjektam ir tiesības savu tiesību realizēšanai un aizsardzībai vērsties ne tikai tajā uzraudzības iestādē, kuras teritorijā darbojas pārziņis, bet arī citas dalībvalsts uzraudzības teritorijā, tajā, kurā ir datu subjekta dzīvesvieta, darba vieta u.tml. Turpmāka sūdzības izskatīšana notiek, uzraudzības iestādēm savstarpēji sadarbojoties, veicot kopīgas izmeklēšanas un citus uzraudzības pasākumus.

Konsekvences mehānisma galvenais mērķis ir panākt saskaņotu un vienveidīgu Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas nodrošināšanu, un šā uzdevumu izpildē koordinatora un gala lēmuma pieņēmēja loma ir Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai (turpmāk – Kolēģija).

Efektīvai un operatīvai informācijas apmaiņai starp Kolēģiju un dalībvalstu uzraudzības iestādēm, lai padarītu efektīvāku *vienas pieturas aģentūras principa* īstenošanu, kā arī veicinātu konsekvences mehānismu, tiek izmantota Eiropas Komisijas uzturētā informācijas sistēma – The Internal Market Information System (turpmāk – IMI). Lielākā daļa IMI sistēmā ietvertu paziņojumu attiecas uz Regulas 56.panta konsekventu piemērošanu – attiecīgā gadījuma izmeklēšanas vadošās uzraudzības iestādes noteikšanai. Lai arī lielākā daļa IMI iekļauto lietu tieši neattiecas uz Inspekciju, tomēr Latvijas iedzīvotājiem kļūstot aktīvākiem Eiropas Savienībā piedāvāto digitālo pakalpojumu izmantošanā, gadījumu skaitam, kuros Inspekcijai ir jāiesaistās, vai nu kā attiecīgajai uzraudzības iestādei, vai arī kā vadošai uzraudzības iestādei, ir tendence palielināties.

2020.gadā IMI sistēmā izskatīti kopumā 1368 pieteikumi. Regulas 56.pantā noteiktajā kārtībā (vadošās un iesaistītās iestādes identifikācija) Inspekcija iesaistījusi kopumā 83 lietās, tai skaitā septiņās lietās Inspekcijai noteikts vadošās iestādes statuss, savukārt 76 lietās Inspekcija ir iesaistītās iestādes statusā. Četrās no lietām, kurās Inspekcija ir vadošā iestāde, 2020.gadā pabeigta pārbaude un pieņemts iestādes lēmums.

Kolēģija ir Eiropas Savienības institūcija, kas ir galvenā sadarbības un konsekvences mehānisma, starp uzraudzības iestādēm, iedzīvinātāja. Kolēģijas darbs tiek organizēts atbilstoši Kolēģijas nolikumam, Kolēģijas saprašanās memorandam ar Eiropas datu aizsardzības uzraugu un protams Regulas VII nodaļā noteiktajam ietvaram, sadarbības un konsekvences organizācijai starp Eiropas Savienības personas datu aizsardzības iestādēm. Inspekcija informē, ka Kolēģijas gada pārskats ir pieejams šeit – https://edpb.europa.eu/about-edpb/board/annual-reports_en.

Atbilstoši Kolēģijas nolikuma 25.pantam Kolēģija, lai atvieglotu savu pienākumu izpildi, izveido ekspertu darba grupas. Ekspertu darba grupas strādā, lai nodrošinātu Kolēģijas uzdotā mandāta izpildi, tai skaitā, gatavojot vadlīnijas un ieteikumus attiecībā uz Regulas piemērošanu un interpretāciju; atbildes uz citu institūciju uzdotiem jautājumiem; gatavojot Kolēģijas atzinumus.

2020.gadā Kolēģija un tās ekspertu darba grupas darbu organizē attālināti, ņemot vērā globālos veselības apdraudējumus. Vienlaikus attālināta darba apstākļos dalība gan Kolēģijas, gan ekspertu darba grupās ir kļuvusi pieejamāka, jo, lai piedalītos vairst nav nepieciešams doties uz ārvalstīm un dalību šajos forumos/sanāksmēs iespējams nodrošināt attālināti. Vienlaikus šis lika pārvērtēt līdzšinējo starptautiskās sadarbības procesu organizāciju, kas noveda pie reorganizācijas, un dalību ekspertu grupās uzticēšanu nevis starptautiskās sadarbības lietpratējiem, bet attiecīgās jomas pārzinātājiem.

Inspekcija ir pārliecināta, ka reorganizācija ļaus mazināt starptautiskās sadarbības īstenošanai nepieciešamo kopējo resursu apjomu, vienlaikus uzlabojot Inspekcijas darbības efektivitāti šajā jomā.

1.3.9.2. Eiropas Komisijas līdzfinansēto projektu realizācija

Pārskata gadā Inspekcija turpināja 2018.gadā uzsākto Eiropas komisijas līdzfinansēto projektu realizāciju.

Datu valsts inspekcija (Inspekcija), lai sniegtu atbalstu un veicinātu mazo un vidējo (MVU) uzņēmēju zināšanas par Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību piemērošanu profesionālajā darbībā un skaidrotu jauniešiem vecumā no 13 līdz 17 gadiem (jaunieši) par iespējām aizsargāt savus personas datu digitālajā vidē, divu gadu periodā aktīvi strādāja ar MVU un jauniešiem projekta⁵ "Vispārīgā datu aizsardzības regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); tiesības un riski nepilngadīgām personām" (turpmāk – DPSME)

⁵ Projekts tiek īstenots no 2018.gada 1.decembra līdz 2021.gada 28.februārim.

Eiropas Komisijas Tieslietu ģenerāldirektorāta finanšu programmas "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība" 2014.–2020. gadam ietvaros.

Pārskata gadā Inspekcija uzsāka īstenot projekta otro fāzi, lai sasniegtu projekta mērķi – informēti jaunieši par tiesībām un riskiem digitālajā vidē, organizējot radošo konkursu jauniešiem “Dati ir vērtība – sargā tos!”.

Radošā konkursa “Dati ir vērtība – sargā tos!” ietvaros Inspekcija definēja vairākus mērķus:

- Sniegt teorētiskas zināšanas jauniešiem par personas datu izplatīšanas drošību digitālajā vidē;
- Palīdzēt jauniešiem izprast, kas ir personas dati, datu apstrādes pamatprincipi un kāda atbildības iestājas, ja tiek pārkāptas citas personas tiesības uz datu aizsardzību;
- Caur konkursa dalībnieku radošo izpausmi, stāstīt citiem jauniešiem par datu aizsardzības drošības nozīmīgumu mūsdienu tehnoloģiju laikmetā.

Radošā konkursa “Dati ir vērtība – sargā tos!” ietvaros tika organizētas 10 tiešsaistes darbnīcas visos Latvijas reģionos (Rīgā, Jelgavā, Cēsīs, Jēkabpilī, Ventspilī, Valmierā, Daugavpilī, Liepājā, Ludzā) un noslēguma pasākums 2020.gada 3.decembrī.

Kopā konkursā piedalījās 52 komandas no visas Latvijas, savukārt iespēju noklausīties tiešsaistes lekciju izmantoja 1519 jaunieši vecumā no 13 – 17 gadiem.

Projekta ietvaros konkurss “Dati ir vērtība – sargā tos!” tika organizēts vairākās kārtās. Iesniedzot pieteikumus, jauniešiem bija jāizdomā trīs situāciju apraksti, kuros nepamatoti apstrādā personas datus digitālajā vidē un jāizveido video par datu aizsardzību. Konkursa otrajā kārtā – reģionālās darbnīcas, ievērojot valstī noteiktos ierobežojumus, tika organizētas tiešsaistē, kuru ietvaros jauniešiem bija jānoklausās lekcija un jāpiedalās dažādās aktivitātes (izspēlētas situācijas, praktiskie uzdevumi kopā ar lektori, izskatot un analizējot dažādu sociālo tīklu privātuma politikas) un noslēgumā - tests, kurā tika aptverti lekcijā un uzdevumos ietvertie teorētiskie jautājumi, un viena komanda no katras darbnīcas devās uz finālu.

Finālā komandām un skatītājiem bija iespēja noklausīties Latvijas Drošāka interneta centra pārstāves lekciju ar praktiskiem piemēriem “Kā pasargāt sevi internetā?”. Lai uzzinātu, kuras trīs komandas iegūs balvas, bija jāveic dažādi uzdevumi, pārbaudot komandu savstarpējo sadarbību un iegūtās zināšanas par datu aizsardzību un iespējamajiem riskiem digitālajā vidē. Balvu fondā radošā konkursa “Dati ir vērtība – sargā tos!” ietvaros 1.vietas ieguvēji saņēma sešus portatīvos datorus, 2.vieta – sešus planšetdatorus un 3.vieta – sešus viedpulksteņus.

DPSME projekta ieviešanas periods bija 2018.gada decembris – 2020.gada decembris, tomēr projekta ieviešanas periods tika pagarināts līdz 2021.gada 28.februārim. Piešķirtais ārvalstu finansējums bija 96 000 *euro*, kopējais finansējums 142 029 *euro*. DPSME projekts tika realizēts plānotajā periodā. 2020.gadā DPSME projekta ietvaros apgūti 44 277 *euro* jeb 83.2 % no plānotajiem 53 232 *euro*.

Inspekcija, kā viens no partneriem, piedalījās arī Eiropas Komisijas pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai "Apvārsnis 2020" ("Horizon 2020") 2016.–2017. gada darba programmas projekta Nr. 786741 "Mākoņplatforma mikrouzņēmumiem VDAR atbilstības nodrošināšanai" ("GDPR Compliance Cloud Platform for Micro Enterprises") (akronīms – SMOOTH) īstenošanā. SMOOTH projekta ietvaros tika uzsākts darbs pie SMOOTH mākoņa platformas izstrādes. Projekts paredz, ka platformas darbības nodrošināšanai, tajā tiks integrēti vairāki rīki, kuru izstrāde arī tiek paredzēta šī projekta ietvaros. Tie ietver risinājumus, kas ļaus veikt automātisku, ar privātuma aizsardzību saistītu, teksta dokumentu analīzi, kas nākotnē varētu sniegt daudzvalodu tekstizrāces un augstas sarežģītības dokumentu mašīnmācīšanās izpēti un tehnoloģiskos risinājumus, veikt fizisko personu datu glabātavas analīzi, kas nākotnē varētu sniegt izpēti un tehnoloģiskos risinājumus datu integrēšanas un analīzes metodēm datubāzēs, veikt personas datu analīzi interneta vietnēs un mobilajās lietotnēs, kas nākotnē varētu sniegt izpēti un tehnoloģiskos risinājumus tiešsaistes tiešās tirgvedības un datu nopludināšanas jautājumos. Papildus tam, projekts paredz, ka platformas lietotājam būs iespēja izmantot viegli lasāmus materiālus par Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas jautājumiem,

piemērotus tieši šai mērķauditorijai, kuru izstrādē (piemēram, Interaktīvā rokasgrāmata) pārskata periodā piedalījās arī Inspekcija. Tomēr platformas galvenais mērķis saskaņā ar Dotācijas līgumā noteikto ir nodrošināt mikrouzņēmējiem iespēju iegūt automatizēti izveidotu atbilstības ziņojumu par šo uzņēmuma veikto apstrāžu atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulai, bet kādu neatbilstību konstatēšanas gadījumā, saņemt ieteikumus to novēršanai.

Sākotnējais SMOOTH projekta ieviešanas periods bija 2018. gada maijs – 2020. gada novembris, tomēr projekta vadošais partneris pagarināja projekta ieviešanas periodu līdz 2021.gada 31.janvārim. Projekta ietvaros apgūtais ārvalstu finansējums 61 875 *euro*, kopējais finansējums 64 474 *euro*. Projekta īstenošana sadalīta 10 darbu pakotnēs, kuras sadalītas pa radniecīgu uzdevumu kopām. Kopš projekta īstenošanas uzsākšanas, līdz pārskata gada beigām nodrošināta sākotnējo uzdevumu izpilde visās darbu pakotnēs, platformas pagaidu versijas izstrāde, kā arī darbs pie informācijas izplatīšanas aktivitāšu īstenošanas, saskaņā ar atbildīgo projekta partneru izstrādāto informācijas izplatīšanas stratēģiju.

Projekta SMOOTH ietvaros kopā ar projekta dalībniekiem tika izstrādāta personas datu aizsardzības SMOOK interaktīvā rokasgrāmata, tostarp iestāde izstrādāja nodaļu par VDAR principiem. Rokasgrāmata tiešsaistē būs pieejama arī latviešu valodā, tādējādi sekmējot informācijas apriņķi un iedzīvotāju tostarp uzņēmēju pratību par datu aizsardzības jautājumiem Latvijā.

SMOOTH projekta ietvaros tika izstrādātas un lielākajos Latvijas tiešsaistes medijos izplatītas divas īsfilmas par SMOOTH platformu, VDAR jautājumiem un aktualitātēm mazo uzņēmumu vajadzībām. Tika izstrādāta prezentācija par mazo uzņēmumu pieredzi VDAR ieviešanā Latvijā un nodrošināta iestādes dalība SMOOTH projekta noslēguma konferencē.

Pārskata periodā Inspekcija aktīvi strādājusi pie sabiedrības informēšanas par projekta norisi, veidojot informatīvus video un uzrunājot mazo un vidējo grupas uzņēmējus, aicinot iesaistīties projekta testēšanā.

1.3.9.3. Inspekcijas starptautiskā sadarbība, realizējot divpusējo sadarbību, dalību starptautiskajās organizācijās u.c. veida forumos.

Papildus sadarbībai Kolēģijas ietvaros un dalībai starptautiskās konferencēs, Inspekcija pieteicās dalībai forumā *Global Privacy Enforcement Network* (GPEN), dalība tika ieteikta pēc *Organisation for Economic Co-operation and Development* (OECD) veiktā pētījuma par Latvijas digitālo transformāciju, kā viena no rekomendācijām tieslietu nozarei, lai paaugstinātu privātuma aizsardzību digitālajā telpā Latvijā.

Dalība šajā forumā stiprinās Inspekcijas sadarbību, veicinot pieredzes un labākās prakses apmaiņu personas datu aizsardzības jomā arī ar to valsti, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, personas datu aizsardzības uzraudzības iestādēm.

Inspekcija ir atsaucīga sadarbībā ar citu uzraudzības iestāžu darbiniekiem, daloties pieredzē un skaidrojot datu aizsardzības jēdzienu izpratni.

2020.gadā divpusējā sadarbība tika ierobežota ar attālinātā darba metodēm, pamatā sadarbību ārpus Kolēģijas un Eiropas Savienības datu aizsardzības iestādēm veidojot, izmantojot dažādas attālināta darba organizācijas metodes.

Papildus iepriekš minētajam, pārskatā gadā Inspekcija turpināja līdzdarboties Eiropas Padomes Konvencijas par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi (108. konvencija) konsultatīvās komitejas darbā, gan piedaloties neklātienē sanāksmēs, gan sniedzot prasīto statistisko informāciju, gan arī komentējot sagatavotos darba dokumentus.

1.3.9.4. Eiropas Savienības informācijas sistēmu nacionālo komponentu uzraudzība

2020.gadā aktīvs darbs veikts, lai ieviestu Eiropas Komisijas rīcības plānu Šengenas novērtēšanas datu aizsardzības jomā, laikā konstatēto trūkumu novēršanai. Šī uzdevuma izpildei Inspekcija aktīvi strādā gan pie iekšējo procesu organizācijas izmaiņām, gan arī pie Inspekcijas IT kapacitātes stiprināšanas. Šī mērķa sasniegšanai Inspekcija noslēgusi savstarpējās sadarbības līgumu ar Latvijas informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūciju Cert.lv.

2020.gadā ierosinātas vairākas jaunas likumdošanas iniciatīvas, veidojot jaunas Eiropas Savienības informācijas sistēmas, kurās uzraudzības loma paredzēta Inspekcijai. Ņemot vērā plānoto iesaisti, Inspekcija līdzdarbojas normatīvā ietvara izstrādē.

Papildus nacionālo komponentu uzraudzības pasākumiem, Inspekcija turpina pildīt savus pienākumus arī attiecīgajās Eiropas Savienības informācijas sistēmu uzraudzības padomēs. Šajos forumos tiek rasti sistēmiski risinājumi konsekventa un efektīva personas datu aizsardzības ietvara, attiecībā uz Eiropas Savienības informācijas sistēmu nacionālo komponentu uzraudzību, izveidi visā Eiropas Savienībā.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

1. Informācija par budžeta izpildi

Iestādes finansējumu veido trīs ieņēmumu avoti:

1. dotācija no vispārējiem ieņēmumiem;
2. maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi;
3. ārvalstu finanšu palīdzība.

Budžeta izpilde tiek nodrošināta sadalījumā pa programmām:

- apakšprogramma 09.02.00 “Fizisko personu datu aizsardzība”;
- apakšprogramma 70.10.00 “Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)”.

Finansējuma izlietojums un rādītāju izpilde 2020.gadā un to salīdzinājums ar 2019.gadu apakšprogrammā 09.02.00 “Fizisko personu datu aizsardzība” atspoguļots 1.tabulā.

1.tabula

Apakšprogramma 09.02.00 “Fizisko personu datu aizsardzība”

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde), <i>euro</i>	Pārskata gadā, <i>euro</i>	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	604 185	1 053 392	906 627
1.1.	dotācijas	604 185	1 029 059	897 377
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	24 333	9 250
2.	Izdevumi (kopā)	665 909	1 130 232	897 377
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	655 005	1 084 590	867 065
2.1.1.	kārtējie izdevumi	654 885	1 084 500	867 065
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	120	90	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	10 904	45 642	30 312

Budžeta apakšprogrammas 09.02.00. “Fizisko personu datu aizsardzība” ietvaros 2020.gadam tika piešķirti papildu finanšu resursi prioritārajam pasākumam “Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošana un tās uzlikto funkciju nodrošināšana” 577 980 *euro* apmērā.

2020.gadā ir 9 250 *euro* jeb 38.0 % izpilde pašu ieņēmumos no maksas pakalpojumiem, 2020.gada 9.oktobrī spēkā stājoties Ministru kabineta 2020.gada 6.oktobra noteikumiem Nr.620 “Datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas noteikumi” un Ministru kabineta 2020.gada 6.oktobra noteikumiem Nr.621 “Datu valsts inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis”, kā rezultātā līdz 2020.gada beigām tika izsludināts viens eksāmens.

2020.gadā Inspekcija veica divu kredītinformācijas biroju darbības uzraudzību, 41 540 *euro* ieņēmumos valsts budžetā no ikgadējās valsts nodevas par licences kredītinformācijas biroja darbības pārreģistrēšanu un par kredītinformācijas biroja darbības uzraudzību.

2020.gadā samaksāti sodi ir 13 489 *euro*, kas ir par 92.7 % mazāk nekā plānots (184 485 *euro*). Pārskata gadā bija piemēroti sodi 92 894,80 *euro* apmērā, bet netika samaksāti, tāpēc ka iestādes lēmumi tika pārsūdzēti.

Budžeta apakšprogrammas 09.02.00. "Fizisko personu datu aizsardzība" ietvaros apgūti 897 377 *euro* jeb 79.4 % no plānotajiem izdevumiem, t.sk. 436 543 *euro* jeb 75.5 % prioritārajam pasākumam "Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošana un tās uzlikto funkciju nodrošināšana".

Gada ietvaros līdz pat 14 vakanto amata vietu un Covid-19 ārkārtas apstākļu dēļ, netika izlietoti līdzekļi plānotajā apmērā.

Finansējuma izlietojums un rādītāju izpilde 2020.gadā un to salīdzinājums ar 2019.gadu apakšprogrammā 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)" atspoguļots 2.tabulā.

2.tabula

Apakšprogramma 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde), <i>euro</i>	Pārskata gadā, <i>euro</i>	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	103 790	72 922	61 071
1.1.	dotācijas	14 699	51 657	43 503
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	89 091	21 265	17 568
2.	Izdevumi (kopā)	103 790	72 922	61 071
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	103 790	72 922	61 071
2.1.1.	kārtējie izdevumi	103 790	72 922	61 071

Budžeta apakšprogrammas 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)" apgūti 61 071 *euro* jeb 83.7 %.

Iestāde ir projekta "GDPR (Vispārīgās datu aizsardzības regulas) nodrošināšana ar mākoņplatformas pakalpojuma izveidošanu mikrouzņēmumiem" (turpmāk - SMOOTH), projekta Nr.78671, partneris Eiropas Komisijas pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai "Apvārsnis 2020" ("*Horizon 2020*") ietvaros. Projekta iesniedzējs (vadošais partneris) ir Katalonijas tehnoloģiju centrs "FUNDACIO EURECAT" (Spānija).

SMOOTH projekta plānotais ieviešanas periods 2018.gada maijs – 2020.gada novembris, ārvalstu finansējums 61 875 *euro*, kopējais finansējums 64 474 *euro*. Covid-19 ārkārtas apstākļu dēļ, SMOOTH projekta ieviešanas periods pagarināts līdz 2021.gada janvārim. 2020.gadā SMOOTH projekta ietvaros apgūti 16 794 *euro* jeb 85.3 % no plānotajiem 19 690 *euro*.

Iestāde ir vadošais partneris projektā "Vispārīgā datu aizsardzības regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); tiesības un riski nepilngadīgām personām" (turpmāk – DPSME), projekta Nr.814774, Eiropas Komisijas Tieslietu ģenerāldirektorāta finanšu programmas "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība" 2014.–2020.gadam ietvaros.

DPSME projekta ieviešanas periods 2018.gada decembris – 2020.gada decembris, ārvalstu finansējums 96 000 *euro*, kopējais finansējums 142 029 *euro*. DPSME projekts ir realizēts plānotajā periodā. 2020.gadā DPSME projekta ietvaros apgūti 44 277 *euro* jeb 83.2 % no plānotajiem 53 232 *euro*.

Budžeta apakšprogrammas 09.02.00 "Fizisko personu datu aizsardzība" plānoto rezultātu un to rezultātu izpilde apkopota tabulā "Rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze 2020. gadā" (3.tabula).

3.tabula

Rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze 2020. gadā

Rādītāja nosaukums	Plānotā vērtība	Izpilde	Paskaidrojums
Piemēroto personas datu aizsardzības korektīvo pasākumu īpatsvars (% pret kopējo personas datu apstrādes pārbaūžu skaitu)	15	20	Rādītāja izpildes novirzi ietekmējuši vairāki faktori: <ul style="list-style-type: none"> • personāla trūkuma dēļ 2019.gadā nebija iespējams pabeigt ierosinātās pārbaudes, tās tika pabeigtas 2020.gadā; • iestāde vairākos gadījumos ir veikusi pārbaudes un piemērojusi korektīvos līdzekļus pēc savas iniciatīvas, ne uz iesnieguma pamata;
Personas datu apstrādes pārbaūžu skaits	1210	969	Faktiski reģistrēto personas datu apstrādes pārbaūžu skaits samazinājies attiecībā pret plānoto reģistrēto personas datu apstrādes pārbaūžu skaitu par 28.6 %. Rādītāja izpildes novirzi ietekmēja iestādes strukturālās reformas, daļu no iesniegumiem novirzot struktūrvienībai, kas sniedz skaidrojumus un konsultācijas. Nav veikts pētījums par ārējo faktoru ietekmi, bet valstī izsludinātā ārkārtas situācija acīmredzami samazināja sociālo aktivitāti, ar ko skaidrojams iesniegumu skaita samazinājums.
Izstrādāto rekomendāciju skaits	2	3	Izstrādāta rekomendācija par videonovērošanas nosacījumiem, labas prakses piemēriem un noteikumiem, kas jāievēro veicot videonovērošanu. Izstrādāts informatīvais materiāls par Brexit jautājumiem. Ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības, kā arī Eiropas Savienības tiesas spriedumu lietā Schrems II, iestāde sagatavoja papildus vadlīnijas par datu nodošanu uz trešajām valstīm.
Īstenoto informēšanas pasākumu skaits par datu aizsardzību un apstrādi	175	105	Veikto informēšanas pasākumu skaits ir par 40.0 % mazāks, salīdzinājumā ar plānoto informēšanas pasākumu skaitu. Covid-19 ārkārtas stāvokļa dēļ bija ierobežota klātienē informatīvo pasākumu organizēšana (piemēram, ēnu dienas, informatīvie semināri) un iestādes pārstāvība starptautiskos pasākumos. Iestāde savas kompetences ietvaros sniedza atbalstu mobilās lietotnes "APTURI COVID" izstrādes procesā un uzraudzīja, lai izstrādājot un ieviešot tiktu ievērotas personas tiesības uz privātumu.

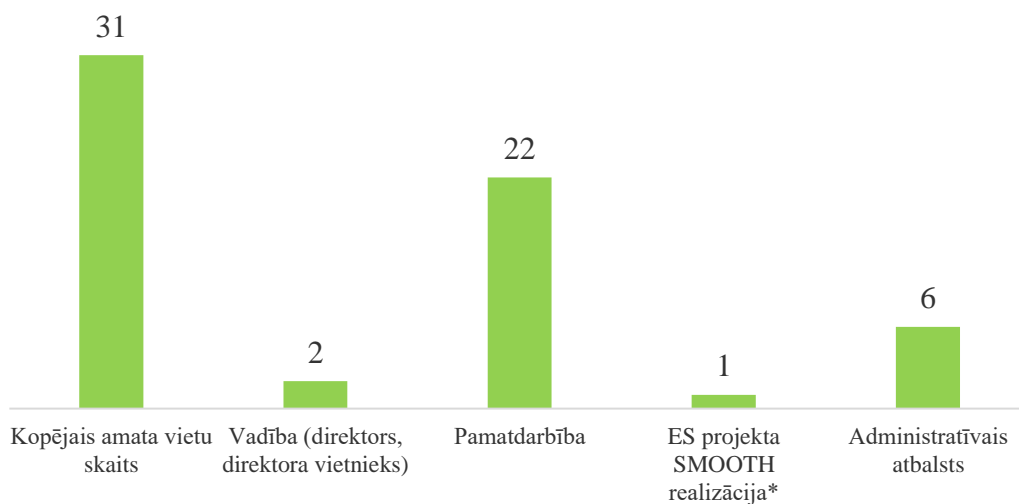

			<p>Sagatavota un publicēta informācija sabiedrībai saistībā ar personas datu apstrādi un Covid-19.</p> <p>Lai skaidrotu robežu starp vārda brīvību un privātumu digitālajā laikmetā, īstenota sabiedrības informēšanas kampaņa “Balts uz melna” ar 11 publicitātes pasākumiem.</p>
Darbnīcas nepilngadīgajām personām vecumā no 13 līdz 17 gadiem, skaits	10	10	<p>Covid-19 ārkārtas stāvokļa dēļ, plānoto klātienē darbnīcu vietā tika organizētas tiešsaistes darbnīcas. Darbnīcas apmeklētāju rezultatīvais rādītājs sasniegts ņemot vērā personu skaitu, kas iepazinās ar tīmeklī ievietoto saturu.</p>
Noslēguma konkurss nepilngadīgajām personām vecumā no 13 līdz 17 gadiem, skaits	1	1	<p>Plānotā klātienē pasākuma vietā tika organizēts tiešsaistes konkurss “Dati ir vērtība - sargā tos!” valstī noteikto Covid-19 ierobežojumu dēļ.</p>
SMOOTH mākoņa platformas izstrāde, skaits	1	0	<p>Mākoņa platformas izstrādes noslēgums paredzēts 2021.gada janvārī. Pārskata periodā projekta izpilde atbilda plānotajam projekta izpildes plānam.</p>

Kopumā 2020.gadā iestāde rezultatīvo rādītāju plānoto vērtību ir sasniegusi daļēji. Faktori, kas radījuši ietekmi uz rezultatīvo rādītāju izpildi pārskata gadā, ir iestādes nepietiekošā kapacitāte uzlikto funkciju izpildei un Covid-19 ārkārtas situācija.

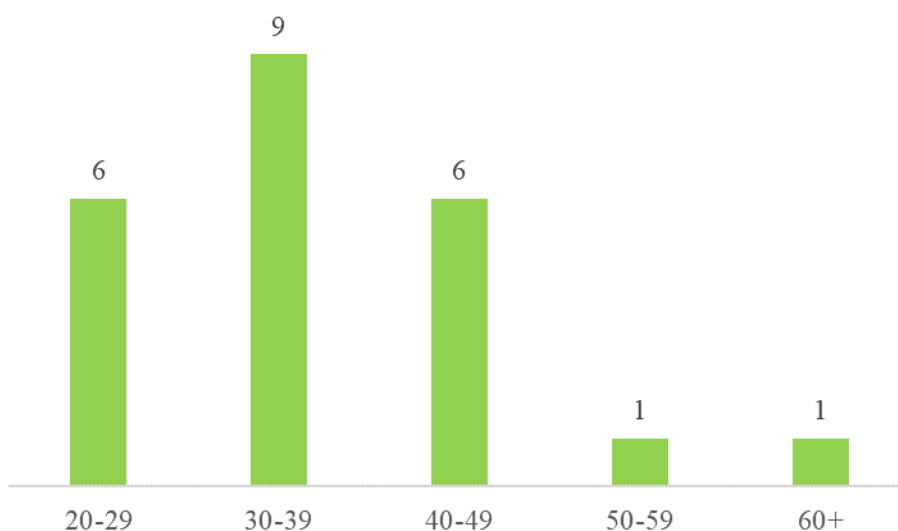
3. Personāls

Pārskata periodā Inspekcijā apstiprinātas 30 amata vietas un 1 amata vieta uz noteiktu laiku Eiropas Savienības projekta SMOOTH realizācijai no 2018. gada 6. augusta līdz 2021. gada 19. martam. Savukārt ar 2020. gada 1. decembri ir izveidotas vēl papildu 3 amata vietas (1 amata vieta bez finansējuma), kuru aizpildīšana bija iespējama tikai ar 2021. gadu.

*Darba vieta uz noteiktu laiku ES projekta SMOOTH realizācijai no 06.08.2018. līdz 19.03.2021.

Vidēji pārskata gadā nodarbināti 23,25 ierēdņi un darbinieki (turpmāk – nodarbinātais), no tiem 18 sievietes un 5 vīrieši.

Augstāko izglītību ir ieguvuši 99% nodarbināto. Inspekcijas nodarbināto izglītības līmeņu sadalījums attēlā.

Pārskata gadā tika izbeigtas valsts civildienesta attiecības ar 5 ierēdņiem un darba tiesiskās attiecības ar 1 darbinieku. Kopā pārskata gadā Inspekcijā darbu uzteica 6 nodarbinātie, savukārt iecelti amatā tika 16 valsts civildienesta ierēdņi. Pārskata periodā vidējais amata vietu aizpildījums bija 23 nodarbinātie vai 77% no 30 amata vietām.

Lai nodrošinātu Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un Fizisko personu datu apstrādes likumā noteikto uzdevumu izpildi un efektīvāku Inspekcijas resursu izmantošanu, pārskata gadā tika aktualizētas Inspekcijas nodaļu funkcijas un mērķi, kas rezultējās ar strukturālajām izmaiņām. Tika likvidēta Starptautiskās sadarbības nodaļa, izveidotas jaunas amata vietas, mainīti struktūrvienību nosaukumi un amata nosaukumi, izstrādāti jauni struktūrvienību reglamenti un atbilstoši struktūrvienību reglamentiem amata apraksti.

Savukārt, lai nodrošinātu Inspekcijas nodarbinātajiem labvēlīgāku darba vidi, pārskata gadā tika pieņemts lēmums mainīt darba telpas, tādējādi arī sekmējot uz vērtībām balstītu organizācijas kultūras attīstību, kuras centrā ir cilvēks/darbinieks. Tika mainīta Inspekcijas juridiskā adrese no Blaumaņa ielas 11/13-15, Rīgā uz Elijas ielu 17, Rīgā. Iepriekš telpas atradās trīs stāvos un dažādās kāpņu telpās. Jaunajās telpās ir nodrošināts mūsdienīgs birojs vienā stāvā, ēkā ar nodrošinātu vides pieejamību.

Tādējādi tika nodrošināti 2020.gadā plānotie prioritārie pasākumi stiprināt Inspekcijas kapacitāti, īstenojot strukturālās reformas, veidojot konkurētspējīgu un labvēlīgu darba vidi Inspekcijā, piesaistot profesionālus un motivētus nodarbinātos Inspekcijas funkciju izpildes nodrošināšanai.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Pārskata gadā Inspekcija, sadarbībā ar Tieslietu ministriju un masu informācijas līdzekļiem, nodrošināja sabiedrības informēšanu un izpratnes veicināšanu par fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību. Informācija regulāri tika publicēta un aktualizēta Inspekcijas tīmekļvietnē www.dvi.gov.lv, savukārt informācija par svarīgākajiem notikumiem tika publicēta arī Tieslietu ministrijas tīmekļvietnē www.tm.gov.lv un Latvijas Vēstneša portālā www.lv.lv.

Lai uzlabotu tīmekļvietnes satura pieejamību un nodrošinātu vienkāršu un saprotamu informāciju visām sabiedrības grupām, pārskata gadā Inspekcija pievienojās Valsts kancelejas projektam “Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotā platforma”.

Inspekcijas ikdienas darbā komunikācija ar sabiedrību ir ļoti būtiska un nozīmīga, jo stājoties spēkā Vispārīgajai datu aizsardzības regulai, kuras prasību piemērošana uzsākta ar 2018.gada 25.maiju, Inspekcijas kā uzraudzības iestādes pamatuzdevums ir veicināt sabiedrības izpratni attiecībā uz personas tiesībām uz privātumu un atbildīgo personu pienākumu nodrošināt atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai ievērotu drošu personas datu apstrādi un aizsardzību.

Pārskata gadā Inspekcijas nacionālā un starptautiskā līmenī sniedza 66 intervijas klātienē vai attālināti par iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem un Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu Latvijā.

Lai skaidrotu robežu starp vārda brīvību un privātumu digitālajā laikmetā, tika īstenota sabiedrības informēšanas kampaņa “Balts uz melna”. Kampaņas ietvaros medijos tika publicēti vairāki raksti un organizētas vairākas intervijas radio un televīzijā par robežu starp vārda brīvību un privātumu, savu un citu cilvēku fotogrāfiju publicēšanu interneta vietnēs, sagatavoti vairāki video par personas datu aizsardzību un cilvēku uzvedību sociālajos tīklos⁶.

Lai noskaidrotu Latvijas iedzīvotāju attieksmi, izpratni un zināšanas, kā arī informācijas pieejamību attiecībā uz datu aizsardzību Latvijā, un informētību par Vispārīgajā datu aizsardzības regulā noteiktajām tiesībām un to izmantošanu, Datu valsts inspekcija sadarbībā ar SIA “TNS Latvia” (Kantar) 2020.gada novembrī un decembrī veica sabiedriskās domas pētījumu “Sabiedrības informētība un izpratne par personas datu aizsardzību”. Kopā pētījumā tika aptaujāti 1015 Latvijas iedzīvotāji vecumā no 16 līdz 60 gadiem⁷.

Pārskata gadā Inspekcija, sadarbojoties ar nevalstiskām organizācijām, iesaistījās nozaru vadlīniju izstrādē un informatīvo pasākumu organizēšanā par personas datu apstrādes un aizsardzības jautājumiem:

⁶ #Baltsuzmelna <https://www.dvi.gov.lv/lv/baltsuzmelna>

⁷ Pētījumu rezultātu kopsavilkums pieejams https://www.dvi.gov.lv/sites/dvi/files/media_file/sabiedribas-informetiba-un-izpratne-par-personas-datu-aizsardzibu.pdf

- Latvijas Finanšu nozares asociācija, konsultējoties ar Inspekciju, 2020.gadā precizēja vadlīnijas "Ieteikumi Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanai";
- Latvijas Apdrošinātāju asociācijai 2020.gadā sniegta konsultācija par izstrādātajām vadlīnijām "Apdrošināšanas nozares personu datu apstrādes vadlīnijas";
- Latvijas Apdrošināšanas brokeru asociācijai 2020.gadā sniegta konsultācija par izstrādātajām vadlīnijām "APDROŠINĀŠANAS BROKERU RĪCĪBAS KODEKSS" Regulas piemērošanai.

Pārskata gadā Inspekcija piedalījās citu publiskā un privātā sektora pārstāvju organizētajos pasākumos 8 gadījumos:

- Rīgas Stradiņa universitātes Juridiskās fakultātes 2020.gada 22.janvārī organizētajā Tiesību zinātnes studentu lekcijā "Personas datu aizsardzība", lai informētu studentus par Vispārīgo datu aizsardzības regulu, Policijas direktīvu un aktuālākajām tendencēm personas datu aizsardzībā;

- Iepirkuma uzraudzības biroja 2020.gada 11.martā organizētajā seminārā iestādes darbiniekiem par Vispārīgo datu aizsardzības regulu un aktuālākajām tendencēm personas datu aizsardzībā;

- Jaunsardzes centra 2020.gada 8.aprīlī organizētajā videoseminārā iestādes darbiniekiem par personas datu apstrādi un aizsardzību;

- Ekonomikas ministrijas 2020.gada 16.septembrī organizētajā pasākumā "Ierēdnis ēno uzņēmēju", ēnojot AS "Swedbank". Dalība iniciatīvā "Ierēdnis ēno uzņēmēju" deva iespēju Inspekcijas nodarbinātajiem iegūt jaunu pieredzi un iespēju iepazīties ar ēnotā uzņēmuma struktūru un novērtēt, kā datu aizsardzības prasības tiek piemērotas praksē, savukārt saturīgas diskusijas ļāva izdarīt secinājumus par to, kas abām pusēm būtu vēl pilnveidojams.

- Biedrības "Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācija" 2020.gada 25.septembrī organizētajā informatīvajā pasākumā patērētāju aizsardzības jomas profesionāļiem, t.i., patērētāju tiesību aizsardzības biedrību konsultantiem, Patērētāju tiesību aizsardzības centra darbiniekiem par aktualitātēm personas datu aizsardzībā;

- Ārlietu ministrijas 2020.gada 15.oktobrī rīkotajās apmācībās Latvijas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību ārvalstīs lietvežiem – līgumdarbiniekiem par Vispārīgo datu aizsardzības regulu un aktuālākajām tendencēm personas datu aizsardzībā;

- Būvniecības valsts kontroles biroja 2020.gada 4.novembrī organizētajā videoseminārā iestādes darbiniekiem par personas datu apstrādi un aizsardzību;

- Datu tehnoloģiju uzņēmuma SQUALIO sadarbībā ar Latvijas Personāla vadīšanas asociāciju 2020.gada 2.decembrī organizētajā vebinārā Latvijas Personāla vadīšanas asociācijas biedriem par aktuālajiem personas datu aizsardzības jautājumiem personāla vadībā.

Rekomendācijas un vadlīnijas

Rekomendācija "Videokameru uzstādīšana un videonovērošanas veikšana fiziskas personas privātīpašumā".

Inspekcija, lai skaidrotu ar videonovērošanu saistītus jautājumus, ir izstrādājusi rekomendācijas "Videokameru uzstādīšana un videonovērošanas veikšana fiziskas personas privātīpašumā".

Rekomendācijas izstrādātas ar mērķi, lai palīdzētu fiziskām personām novērtēt privātīpašumā veiktas videonovērošanas tiesiskos aspektus un sniegtu padomus, kādus paņēmienus izmantot Vispārīgai datu aizsardzības regulai atbilstošas personas datu apstrādes veikšanā.

Rekomendācija "Par personas datu nodošanu uz valstīm, kas nav ES vai EEZ dalībvalstis, atbilstoši Vispārīgajai datu aizsardzības regulai (VDAR)"

Inspekcija pārskata gadā izstrādāja rekomendācijas personas datu nodošanai trešajām valstīm, sniedzot ieteikumus Regulai atbilstošas personas datu nodošanas ārpus Eiropas

Savienības organizēšanai, un aspektiem, kuriem ir jāpievērš uzmanība, pārsūtot informāciju uz valsti, kas nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas daļa.

Rekomendācijas izstrādātas ar mērķi pilnveidot Eiropas Savienības pilsoņu personas datu aizsardzību, tos nododot valstīm, kas nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, un uzlabotu Regulā noteikto mehānismu personas datu nodošanai izmantošanu, kā arī sniegt ieteikumus personām, kas nosaka personas datu apstrādes mērķus un līdzekļus attiecībā uz Regulai atbilstošas personas datu apstrādes organizāciju.

Rekomendācijas “Par pārejas perioda beigām attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības”

Inspekcija, pārskata gadā, ievērojot Apvienotās Karalistes lēmumu izstāties no Eiropas Savienības, izstrādāja rekomendācijas personas datu nosūtīšanai uz Apvienoto Karalisti pēc 2020.gada 31.decembra, gadījumā, ja notiktu izstāšanās bez vienošanās. Tomēr, ņemot vērā, ka Eiropas Komisija 2020.gada 24.decembrī panāca vienošanos ar Apvienoto Karalisti, noslēdzot (2020.gada 31.decembris) “ES-AK tirdzniecības un sadarbības nolīgums”, kas tiek piemērots no 2021.gada 1.janvāra par pārejas periodu, kas ļauj turpināt personas datu brīvu plūsmu no Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas uz Apvienoto Karalisti pēc pārejas perioda beigām, uz noteiktu laika posmu līdz 4 mēnešiem (ar iespēju pagarināt vēl uz 2 mēnešiem) vai līdz Eiropas Komisijas lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību pieņemšanai, minētā rekomendācija pašlaik nav publiski pieejama, jo pašlaik nav aktuāla.

Vadlīnijas “Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas kritērijus uzņēmumiem un fiziskām personām”

Lai nodrošinātu konsekvenci Inspekcijas piemēroto administratīvo naudas apmēriem, padarītu efektīvāku lēmumu pieņemšanas procesu iestādes iekšienē, Inspekcija, ir izstrādājusi “Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas kritērijus uzņēmumiem un fiziskām personām”. Attiecīgajā dokumentā atrunātie principi, vērtējumi un kritēriji tiks piemēroti, nosakot soda apmēru pārzīņiem vai apstrādātajiem.

Pārskata gadā izstrādātās rekomendācijas un vadlīnijas pieejamas: <https://www.dvi.gov.lv/lv/dvi>

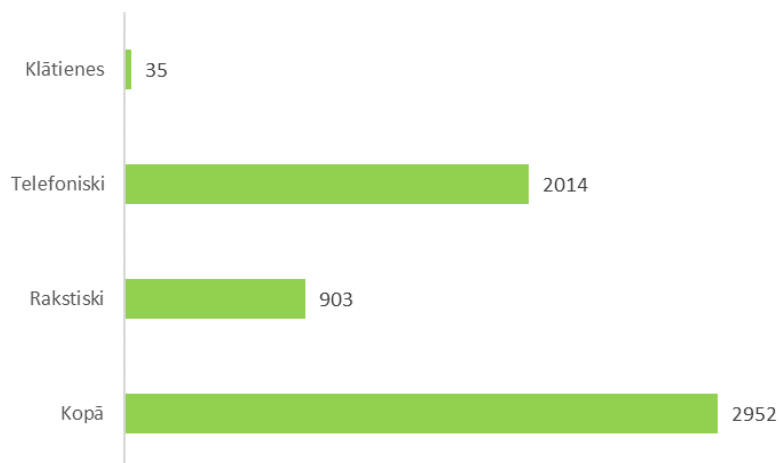
Lai informētu sabiedrību par personas datu apstrādi un aizsardzību un veicinātu vienotu izpratni par Regulā noteikto tiesību un pienākumu realizēšanu fiziskām un juridiskām personām, informējam, ka pārskata gadā Inspekcijas tīmekļvietnē www.dvi.gov.lv sāka publicēt Inspekcijas pieņemtos lēmumus par pārzīņu un apstrādātāju pieļautajiem Regulas prasību pārkāpumiem vai piemērotajiem korektīvajiem līdzekļiem, un iestādes sniegtajiem viedokļiem un skaidrojumiem savas kompetences jomā.

Lēmumu datu bāze pieejama: <https://www.dvi.gov.lv/lv/lemumi>

Skaidrojumi un viedokļi pieejami: <https://www.dvi.gov.lv/lv/skaidrojumi-un-viedokli>

Konsultācijas

Pārskata gadā Inspekcija kopumā nodrošināja 2952 klātienes un attālinātas konsultācijas, sniedzot rakstiskas konsultācijas 903 gadījumos, telefoniski 2014 gadījumos un 35 klātienes konsultācijas (t.sk. video), atbildot uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem par Inspekcijas kompetencē esošajiem jautājumiem.

Lai veicinātu Datu valsts inspekcijas sasniedzamību un saziņu ar sabiedrību, nodrošinot iestādes pieejamību ātrai informācijas iegūšanai un attālinātas konsultācijas saņemšanu, saistībā ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu valstī Covid-19 izplatības ierobežošanā, iestāde ievieša izmaiņas telefonisko konsultāciju sniegšanā.

Iepriekš, iestādes speciālista telefonkonsultācijas bija pieejamas tikai noteiktajās dienās un noteikto laiku, taču sākot ar 2020.gada 17.martu telefonkonsultācijas tika padarītas pieejamas katru darba dienu (no plkst. 9.00 līdz plkst. 16.00 un Piektdien no plkst. 09.00 līdz plkst. 14.00), būtiski ir ņemt vērā, ka, lai nodrošinātu konsultāciju pieejamību un klientam nebūtu ilgstoši jāgaida, lai saņemtu speciālista atbalstu, konsultācijas katru dienu vienlaicīgi sniedza trīs (palielinoties iestādes personāla resursiem pārskata gada beigās konsultācijas sniedza četri) iestādes speciālisti par atsevišķām jomām.

Visbiežāk saņemti konsultāciju pieprasījumi par dažāda veida veiktu videonovērošanu, tai skaitā, fizisku personu, juridisku personu, daudzdzīvokļu namos, privātīpašumos u.tml., aktuāls jautājums visu gadu bijis arī par publisko tiesību subjektu veiktu datu apstrādi, t.sk. valsts un pašvaldību iestāžu, visbiežāk pastāvot atbilstošam tiesiskam pamatam, bet iztrūkst Regulas principu, jo īpaši, datu minimizācijas principa ievērošana. Bija vairāki gadījumi, kad cilvēki vērsās ar jautājumiem par sīkdatņu piemērošanu, izmantošanu, atteikšanos no tām vai neizpratni, kādēļ nevar atvērt tīmekļa lapu, nepiekrītot visam sīkdatnēm, ļoti bieži arī jautājumi par komerciālu paziņojumu saņemšanu – visbiežāk telefoniski un e-pastā, skaidrotas tiesības un pienākumi, kas izriet no Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma – gan saņēmējiem, gan sūtītājiem, visbiežāk stāstot par piekrišanas nepieciešamību un tās praktisko saņemšanu un sniegšanu.

Vēl aktuāls jautājums – datu apstrāde sociālās tīklošanas vietnēs – skaidrotas datu subjektu tiesības, ieteikumi vispirms izmantot tās, veidojot komunikāciju ar informācijas publicētāju un pašu sociālo tīklu, ne uzreiz vērsties pie galējās iestādes – Inspekcijas. Kā veikt pieprasījumu, lai veiktu datu dzēšanu, kā ziņot sociālo tīklošanas vietņu administrācijām par to lietošanas noteikumu pārkāpšanu.

Aktuāla bija arī personas datu apstrāde Covid-19 kontekstā. Ne tikai attiecībā uz veselības datu apstrādi, bet arī attālinātā darba un mācību izpildi, tika sniegti skaidrojumi pārziņiem, kā labāk ieviest tehniskos līdzekļus attālinātajos procesos, kā arī skaidrojumi datu subjektiem par šī brīža apstākļiem. Par temperatūru mērīšanu un apliecinājumu aizpildīšanu. Skaidrojām gan rakstveidā, gan telefoniski, gan iekļaujot skaidrojumus savās publikācijās.

Ņemot vērā aktuālos jautājumus saistībā ar personas datu apstrādi Covid-19 pandēmijas laikā, pārskata gadā, Inspekcija izveidoja sadaļu “Covid-19”, kur tiek sagatavota un publicēta informācija sabiedrībai saistībā ar personas datu apstrādi un “Covid-19”⁸.

2021. gadā plānotie prioritārie pasākumi

1. Stiprināt Inspekcijas kapacitāti, īstenojot strukturālās reformas, veidojot konkurētspējīgu un labvēlīgu darba vidi Inspekcijā, piesaistot profesionālus un motivētus nodarbinātos Inspekcijas funkciju izpildes nodrošināšanai.
2. Iesaistīties normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādē un sniegt viedokli par citu institūciju sagatavotajiem normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektiem.
3. Īstenot Vispārīgās datu aizsardzības regulas 58.pantā noteiktās pilnvaras, piemērojot korektīvos pasākumus Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību ievērošanas nodrošināšanai.
4. Inspekcijas 20 gadu jubilejas ietvaros organizēt konferenci nacionālā un starptautiskā līmenī par aktuāliem jautājumiem datu aizsardzībā.
5. Apstiprināt un publicēt Vispārīgās datu aizsardzības regulas 42.panta 5.punktā un Fizisko personu datu apstrādes likuma 21.panta sestajā daļā minētos kritērijus un prasības sertifikācijas institūciju akreditācijai un sertifikāta izdošanai.
6. Īstenot sabiedrības informēšanas kampaņu par sabiedrībai aktuālām tēmām datu aizsardzībā.
7. Izstrādāt vadlīnijas, kurās skaidroti personas datu apstrādes, izmantojot sīkdatnes, atbilstības nodrošināšanas mehānismi.
8. Izstrādāt un virzīt apstiprināšanai no Fizisko personu datu apstrādes likuma 22.panta otrās daļas izrietošos Ministru kabineta noteikumus “Rīcības kodeksa pārraudzības institūcijas novērtēšanas, licencēšanas un uzraudzības noteikumi”.
9. Veikt pasākumus sabiedrības izpratnes par fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību veicināšanai, organizējot izglītojošos seminārus (vismaz četrus) un publicējot skaidrojumus.
10. Veikt Eurodac regulas 32.panta 2.punktā noteikto revīziju.
11. Veikt N.SIS/N.VIS revīziju.
12. Izpildīt Fizisko personu datu apstrādes likuma 18.-20.pantā noteiktos uzdevumus - organizēt divus datu aizsardzības speciālistu eksāmenus.
13. Izveidot un ievietot tīmekļa vietnē elektronisko rīku datu aizsardzības pārkāpumu paziņošanai.

---

⁸ <https://www.dvi.gov.lv/lv/covid-19/>